

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.010.01.2015
P.15.041

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Szczecinie
ul. Jacka Odrowąża 1, 71-420 Szczecin
T +48 91 831 39 00, F +48 91 831 39 66
lsz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P.15.041 – Wykorzystanie broni przez wybrane służby i straże oraz nadzór organów państwa nad jej reglamentacją.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontrolerzy	Kontrolę przeprowadzili, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ Robert Lewandowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 93688 z dnia 3 czerwca 2015 r. i Jarosław Pułka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 96110. (dowód: akta kontroli str. 1-2, 360-361)
Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie, ul. Małopolska 47, kod pocztowy 70-515, zwana w dalszej części niniejszego wystąpienia „KWP” lub „Komenda”.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Komendantem Wojewódzkim Policji w Szczecinie jest od dnia 16 lipca 2013 r. nadinspektor Jarosław Sawicki. (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², działania Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie w zakresie wykorzystania broni przez Policję jak również w zakresie nadzoru Policji nad jej reglamentacją.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie:

- spełnianie przez policjantów wymagań w zakresie wyposażenia w broń;
- realizację wyszkolenia strzeleckiego w Komendzie i wykorzystywanie posiadanej bazy szkoleniowej;
- zasadne użycie i wykorzystanie broni palnej przez funkcjonariuszy;
- przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej policjantów;
- rzetelne wprowadzanie i aktualizację danych w rejestrze BRON;
- prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach pozwolenia na broń oraz jego cofnięcia;
- organizację magazynu depozytowego broni;
- niezwłoczne podjęcie działań związanych z atestacją krytej mobilnej strzelnicy kontenerowej.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła natomiast nieprawidłowości w zakresie:

- nieterminowego i nierzetelnego sporządzania norm należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego;
- dokonywania kontroli sprzętu uzbrojenia przez nieuprawnionych funkcjonariuszy oraz ich nierzetelne dokumentowanie;
- nieprzeprowadzania corocznej atestacji krytej mobilnej strzelnicy kontenerowej;
- niepodejmowania działań zmierzających do poprawy funkcjonalności administrowanego centralnie rejestru BRON;

¹ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, dalej: *ustawa o NIK*.

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

- relatywnie niskiej liczby kontroli warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Uzbrojenie Policji.

Komenda Wojewódzka Policji w Szczecinie funkcjonuje w oparciu o ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji³, inne powszechnie obowiązujące akty prawa oraz zarządzenie nr 1041 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 września 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad organizacji i zakresu działania komend, komisariatów i innych jednostek organizacyjnych Policji⁴.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o Policji, KWP jest jednostką Policji właściwą dla obszaru województwa zachodniopomorskiego.

Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie ustalił Regulamin Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie z dnia 20 marca 2009 r., w którym określono m.in. niżej przedstawiony podział zadań⁵ w zakresie gospodarowania bronią i szkolenia policjantów:

- do zadań Wydziału Postępowań Administracyjnych KWP⁶ należy m.in. prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie w nich rozstrzygnięć (decyzji i postanowień) – w zakresie upoważnienia – w sprawach określonych w ustawach: a) o broni i amunicji, b) o ochronie osób i mienia, c) o usługach detektywistycznych, d) o cudzoziemcach, e) o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym (§ 26 ust. 2); organizowanie i prowadzenie egzaminów dla osób ubiegających się o pozwolenie na broń oraz licencje pracowników ochrony oraz detektywa (§ 26 ust. 6); organizowanie i prowadzenie kontroli przestrzegania przepisów ustawy o broni i amunicji przez osoby fizyczne i inne podmioty posiadające broń (§ 26 ust. 7); prowadzenie depozytu broni i amunicji (§ 26 ust. 10);
- do zadań Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji KWP⁷ należy m.in. prowadzenie gospodarki magazynowej w zakresie broni i pozostałego uzbrojenia (§ 36 ust. 4 lit. a);
- do zadań Wydziału Kadr i Szkolenia KWP⁸ należy m.in. prowadzenie sprawdzianów strzeleckich dla policjantów Komendy (§ 29 ust. 12); sprawowanie nadzoru nad realizacją lokalnego doskonalenia zawodowego w jednostkach organizacyjnych Policji województwa zachodniopomorskiego (§ 29 ust. 13).

(dowód: akta kontroli str. 28-57)

³ Dz. U. z 2015 r., poz. 355 ze zm., dalej: ustawa o Policji.

⁴ Dz. Urz. KGP z 2013 r., poz. 50 ze zm.

⁵ Na podstawie § 12 Regulaminu KWP (o treści: „Kierownik komórki organizacyjnej Komendy sporządza szczegółowy zakres zadań podległej komórki organizacyjnej, podlegający zatwierdzeniu przez Komendanta Wojewódzkiego Policji”) sporządzone i zatwierdzone zostały szczegółowe zakresy zadań m.in. Wydziałów: - Kadr i Szkolenia, gdzie określono m.in. zadania dotyczące doskonalenia zawodowego – planowanie, organizacja i prowadzenie zajęć oraz egzaminów strzeleckich i z posługiwania się pałką wielofunkcyjną typu TONFA (pkt 7.2 i 7.3); gospodarka bronią i wyposażeniem niezbędnym do prowadzenia zajęć w ramach lokalnego doskonalenia zawodowego (pkt 7.10); prowadzenie magazynów uzbrojenia i wyposażenia osobistego policjantów Wydziału (pkt 9.6); - Postępowań Administracyjnych, gdzie określono m.in. zadania dotyczące ochrony osób i mienia (pkt I 1-27) oraz pozwoleń na broń (pkt II 1-21); - Zaopatrzenia i Inwestycji, gdzie określono m.in. zadania dotyczące uzbrojenia i techniki specjalnej – prowadzenie gospodarki uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w zakresie: zaopatrywania funkcjonariuszy oraz jednostek Policji województwa zachodniopomorskiego w wyposażenie, ewidencji ilościowej, jakościowej i numerowej uzbrojenia oraz amunicji wg partii i lat produkcji, przechowywania i konserwacji sprzętu znajdującego się w zapasie magazynowym (pkt 6.2 a-c).

⁶ Dalej: WPA.

⁷ Dalej: WZil.

⁸ Dalej: WKiSz.

1.1. Koncepcja, normatyw i stan faktyczny wyposażenia Policji w broń i środki przymusu bezpośredniego.

▪ Koncepcja (zasady) i normatyw uzbrojenia jednostki Policji i policjantów.

Opis stanu
faktycznego

Zarządzeniem nr Z-141/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r. Komendant Główny Policji⁹ określił normy wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w uzbrojenie oraz sprzęt techniczno-bojowy¹⁰. W wykonaniu dyspozycji § 2 zarządzenia, w dniu 18 grudnia 2013 r. został przesłany do KGP dokument sporządzony w 1 egzemplarzu, o nazwie „normy należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego” (pismo przewodnie wraz z siedmiostronicowym załącznikiem). W KWP nie pozostawiono kopii ww. dokumentu.

(dowód: akta kontroli str. 25, 27)

Aktualizacja przedmiotowego dokumentu została sporządzona w formie tabeli należności uzbrojenia i sprzętu technicznego dla KWP (na potrzeby niniejszej kontroli NIK) i przesłana do KGP w dniu 29 kwietnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 27)

▪ Stan faktyczny uzbrojenia garnizonu i Komendy, jako jednostki Policji.

Stan uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego na dzień 30 czerwca 2015 r. obejmował 159 pozycji odpowiadających każdemu rodzajowi uzbrojenia i sprzętu, w podziale ilościowym na: KWP, komendy powiatowe i miejskie Policji, komisariaty Policji, Oddziały Prewencji Policji (OPP), Samodzielny Pododdział Antyterrorystyczny Policji (SPAP) oraz stan magazynowy. Wyposażenie pojazdów mechanicznych obejmowało 17 rodzajów sprzętu. Stan amunicji, obejmujący 35 rodzajów amunicji, wyszczególniono ilościowo łącznie dla KWP, komend powiatowych i miejskich, OPP i SPAP oraz jako zapas magazynowy i norma szkoleniowa.

(dowód: akta kontroli str. 90-97)

KGP zarządzeniem nr 73 z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wzorów i typów uzbrojenia Policji¹¹, po raz pierwszy określił jednym aktem prawnym wzory i typy broni stanowiące uzbrojenie Policji. Nie znalazły się w tym wykazie m.in. pistolet 7,62 mm PW-33 TT, pistolet maszynowy 9 mm PM-63 RAK, karabinek sportowy 5,45 mm kbks, pomimo, że wiele jednostek Policji je posiada. Zarządzenie nr 73 nie określiło sposobu zagospodarowania tej broni.

Inspektor Piotr Ostrowski, Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie wyjaśnił: „(...) KWP nie posiada na wyposażeniu pistoletów 7,62 mm PW-33 TT i karabinków sportowych 5,45 mm kbks. Natomiast jedyny egzemplarz pistoletu maszynowego 9 mm PM-63 RAK znajduje się w Laboratorium Kryminalistycznym KWP i jest wykorzystywany wyłącznie do celów badawczych. Egzaminacje praktyczne (w tym strzeleckie) osób ubiegających się o pozwolenie na broń lub dopuszczenie do broni (tzw. obiektowej), o których mowa w § 3 i 5 rozporządzenia MSWiA z dnia 20 marca 2000 r. w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią realizowane są z broni odpowiadającej danemu celowi, określonego w art. 10 ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji. Zatem w przypadku złożenia przez stronę wniosku o pozwolenie na broń palną bojową (pistolety i rewolwery centralnego zapłonu o kalibrze od 6 do 12 mm) do celów ochrony osobistej egzamin będzie realizowany z broni pozostającej na wyposażeniu Policji, np. P-64, P-83, Glock itp. Strona w momencie złożenia wniosku nie określa, jaką konkretnie broń

⁹ Dalej: KGP.

¹⁰ Zarządzenie niepublikowane.

¹¹ Dz. Urz. KGP z 2015 r., poz. 2.

(typ, model) będzie chciała kupić po uzyskaniu pozwolenia, dlatego egzaminowana jest z broni odpowiadającej danemu celowi, znajdującej się aktualnie na wyposażeniu Policji. Dlatego też nie stanowi problemu wycofanie z użytkowania np. pistoletu PW-33 TT kaliber 7,62 mm. Analogiczne zasady dotyczą egzaminów na dopuszczenie kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej do pistoletów maszynowych o kalibrze od 6 do 12 mm. W takich przypadkach egzamin przeprowadzany jest z pistoletu maszynowego PM-84 Glauberyt, co nie wyklucza przydzielenia przez przedsiębiorcę broni obiektowej typu PM-63 RAK kwalifikowanemu pracownikowi ochrony fizycznej. Co do kwestii pistoletów i karabinków boczego zapłonu kaliber do 6 mm, w poddawanym okresie kontroli nie miała miejsca konieczność przeprowadzania takich egzaminów. Dostrzegając jednak potencjalną możliwość wystąpienia tego typu potrzeb pismem z dnia 25 maja 2015r. naczelnik WPA wystąpił do naczelnika WZiL z prośbą o rozważenie możliwości zakupu 4 jednostek broni wymienionego rodzaju. Wstępne ustalenia wskazują jednak na problem z realizacją tego zamówienia z uwagi na unormowania zarządzenia KGP nr 73 z dnia 31 grudnia 2014 r. w sprawie ustalenia wzorów i typów uzbrojenia Policji. Mając powyższe na uwadze – w razie wystąpienia takiej konieczności rozważane będzie zawarcie umowy z jednym z podmiotów, o których mowa w art. 29 ust. 1 pkt 3-4 ustawy o broni i amunicji na wynajęcie strzelnicy i broni boczego zapłonu do 6 mm w celu zapewnienia warunków do przeprowadzenia przez komisję wymaganego egzaminu”.

(dowód: akta kontroli str. 15-18)

- Adekwatność wyposażenia w broń do realizowanych zadań.

W sprawie adekwatności posiadanej broni, środków przymusu bezpośredniego i innego wyposażenia do realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa publicznego¹², wyjaśnień udzieliła Renata Gadomska, Zastępca Naczelnika WZiL, o treści: (...) *W ocenie Wydziału (...), jako komórki zaopatrującej, posiadana broń oraz środki przymusu bezpośredniego, w które wyposażeni są policjanci oraz komórki organizacyjne KWP i jednostki terenowe Policji województwa zachodniopomorskiego w pełni umożliwiają wykonywanie nałożonych zadań związanych z utrzymywaniem bezpieczeństwa i porządku publicznego.*

(dowód: akta kontroli str. 7, 8)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Normy należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego (wykaz ZI-Z-8/13) przesłano do Komendy Głównej Policji dopiero 18 grudnia 2013 r., pomimo że obowiązek ten został określony w § 2 zarządzenia nr Z-141/2012 Komendanta Głównego Policji z dnia 28 grudnia 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 27)

Marek Jaształ, Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie wyjaśnił: „*ww. normy zostały sporządzone i przesłane do KGP w związku z pismem dyrektora Biura Logistyki KGP z dnia 4 lipca 2013 r., zobowiązującym komendantów wojewódzkich do przekazania naliczeń do 15 września 2013 r. Pismo to wpłynęło do WZiL dnia 3 października 2013 r.*”.

(dowód: akta kontroli str. 204, 206)

W związku z powyższym wyjaśnieniem, NIK zauważa, że w przywołanym piśmie KGP nr Cut-2661/13 z dnia 4 lipca 2013 r. zawarta została prośba o przesłanie

¹² Tj. czy posiadana broń i środki przymusu bezpośredniego umożliwiają realizację uprawnień policjantów, o których mowa w art. 16 ust. 1 i 2 ustawy Policji, z jednoczesnym zachowaniem ustawowego obowiązku ich użycia lub wykorzystania w sposób niezbędny do osiągnięcia założonego celu (najczęściej – obezwładnienia agresora), proporcjonalnie do stopnia zagrożenia, z możliwością wyboru środka o możliwie jak najmniejszej dolegliwości lub szkodzie.

aktualnej tabeli należności, co nie zmienia obowiązku określonego w § 2 zarządzenia nr Z-141/2012 z dnia 28 grudnia 2012 r.

Ponadto w wymienionym piśmie KGP określony został nowy obowiązek – przesyłania do KGP przedmiotowych tabel należności według stanu na dzień 31 grudnia w terminie do dnia 15 stycznia każdego roku albo pisemne potwierdzenie aktualności danych zawartych w ostatnio przesłanej tabeli. Tego obowiązku w KWP nie wykonywano.

(dowód: akta kontroli str. 208)

2. Ww. wykaz ZI-Z-8/13 został sporządzony tylko w jednym egzemplarzu – przesłanym do adresata, co faktycznie pozbawiło pracowników KWP wglądu do tego dokumentu i jego wykorzystywania.

(dowód: akta kontroli str. 27)

Marek Jaształ wyjaśnił: „(...) Brak drugiego egzemplarza tego dokumentu w okresie od 18 grudnia 2013 r. do 29 kwietnia 2015 r. (data aktualizacji norm należności) pozostawał bez istotnego wpływu na bieżącą gospodarkę uzbrojeniem KWP z uwagi na to, że zakupy broni, amunicji i innych elementów uzbrojenia w większości realizowane są centralnie przez KGP, która dysponuje szczegółowymi danymi na temat wyposażenia i bieżących potrzeb komend wojewódzkich. Dane te są przekazywane cyklicznie, przynajmniej jeden raz w roku do Biura Logistyki Policji KGP. Zgodność rzeczywistych stanów wyposażenia jednostek w poszczególne elementy uzbrojenia z ustalonymi normami należności jest uzależniona od wolumenu zakupów centralnych i przydziałów otrzymywanych przez poszczególne komendy wojewódzkie Policji”.

(dowód: akta kontroli str. 204, 206)

3. Tabelę należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego dla KWP wraz z zestawieniami wyposażenia pojazdów mechanicznych w sprzęt oraz amunicji, opracowano dopiero w wyniku czynności kontrolnych Najwyższej Izby Kontroli, tj. w dniu 29 kwietnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 27, 204)

Marek Jaształ nie wyjaśnił, dlaczego ww. tabelę opracowano dopiero w dniu 29 kwietnia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 204, 207)

4 Analiza stanu faktycznego z normatywem wskazuje na występowanie niżej opisanych rozbieżności:

- Faktyczny stan uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego był na dzień 30 czerwca 2015 r. zgodny z tabelą należności uzbrojenia i sprzętu technicznego na okres „P” dla KWP¹³, w 50 punktach¹⁴ (na 159), tj. w 31,4%. Zgodne były pozycje: 3, 6, 8, 9, 11, 14, 16, 18-25, 31-33, 36-39, 41-44, 53, 64, 67, 68, 72, 88, 90, 97, 98, 100, 115, 120, 123, 124, 126, 128, 132, 141-143, 148, 153, 155, 156. W przypadku reszty pozycji, tj. 109 punktów wystąpiły niezgodności pomiędzy normatywem (tabelą należności uzbrojenia i sprzętu), a stanem ewidencyjnym uzbrojenia i sprzętu.

- Faktyczny stan wyposażenia pojazdów mechanicznych KWP w sprzęt był na dzień 30 czerwca 2015 r. zgodny z normatywem – tabelą wyposażenia¹⁵, w 7 punktach¹⁶ (na 17), tj. w 41,2%. Zgodne były pozycje: 1, 2, 6, 10, 14, 15, 17. W przypadku reszty pozycji, tj. 10 punktów wystąpiły niezgodności pomiędzy normatywem (zestawieniem wyposażenia pojazdów mechanicznych w sprzęt), a stanem ewidencyjnym tego wyposażenia.

¹³ Sporządzonej w dniu 29 kwietnia 2015 r.

¹⁴ Każdy punkt odpowiada innemu rodzajowi uzbrojenia lub sprzętu techniczno-bojowego.

¹⁵ Sporządzonej w dniu 29 kwietnia 2015 r.

¹⁶ Każdy punkt odpowiada innemu rodzajowi wyposażenia pojazdów mechanicznych w sprzęt.

- Faktyczny stan amunicji w KWP był na dzień 30 czerwca 2015 r. zgodny z normatywem – tabelą amunicji¹⁷, w 12 punktach¹⁸ (na 35), tj. w 34,3%. Zgodne były pozycje: 3, 4, 10, 15, 16, 18, 19, 22-24, 26, 28. W przypadku reszty pozycji, tj. 23 punktów wystąpiły niezgodności pomiędzy normatywem (zestawieniem amunicji), a jej stanem.

(dowód: akta kontroli str. 89)

Marek Jasztal wyjaśnił: „Według stanu z 30 czerwca 2015 r. niedobory w sprzęcie uzbrojenia objętym systemem zakupów realizowanych centralnie przez KGP w stosunku do ustalonych norm należności wynoszą średnio 22,64% (dla sprzętu uzbrojenia) i 42,49% (dla amunicji). Różnice te nie mają istotnego wpływu na efektywność wykonywania przez zachodniopomorską Policję przypisanych jej zadań. Wyposażenie funkcjonariuszy w indywidualną broń pokrywa 100% rzeczywistego zapotrzebowania (nie stwierdza się opóźnień w przydzielaniu broni uprawnionym policjantom). Odrębnego komentarza wymaga kwestia zapasów amunicji, determinowana przede wszystkim rytmiką i wolumenem przydziałów centralnych, a także intensyfikacją procesu doskonalenia strzeleckiego policjantów. Ustalanie norm należności dla tej kategorii powinno mieć wyłącznie charakter orientacyjny, pozwalający na sukcesywne uzupełnianie stanów magazynowych. Poziom zaopatrzenia garnizonu w amunicję podlega nieustannej fluktuacji, a stwierdzone na 30 czerwca 2015 r. odchylenia od norm należności nie utrudniają realizacji bieżących zadań. W pozycjach finansowanych z budżetu KWP, stwierdzone na 30 czerwca 2015 r. różnice pomiędzy stanami wyposażenia, a normami należności wynoszą średnio ok. 20,34%. Ich uzupełnianie uzależnione jest od bieżących możliwości finansowych i rzeczywistych potrzeb garnizonu. Za postulat *de lege ferenda* uznać należy aktualizację ustanowionych norm wyposażenia, uwzględniającą zmieniające się w czasie potrzeby poszczególnych jednostek organizacyjnych Policji”.

(dowód: akta kontroli str. 204-205, 207)

1.2. Faktyczne wyposażenie policjantów w broń i środki przymusu bezpośredniego.

▪ Wymagania wobec policjantów w zakresie wyposażenia w broń.

Opis stanu faktycznego

Stosownie do dyspozycji art. 25 ust. 1 ustawy o Policji, służbę w Policji może pełnić obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych, posiadający co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną¹⁹ do służby w formacjach uzbrojonych, podległych szczególnej dyscyplinie służbowej, której gotów jest się podporządkować, a także dający rękojmiej zachowania tajemnicy stosownie do wymogów określonych w przepisach o ochronie informacji niejawnych.

Zgodnie z treścią § 3 ust. 1 zarządzenia nr 852 KGP z dnia 20 lipca 2011 r. w sprawie zasad przyznawania i użytkowania broni palnej przez policjantów²⁰, broń palną indywidualną przydziela się policjantom, którzy uzyskali kwalifikacje zawodowe podstawowe.

▪ Spełnienie wymagań w zakresie wyposażenia w broń przez wybranych policjantów

¹⁷ Sporządzonej w dniu 29 kwietnia 2015 r.

¹⁸ Każdy punkt odpowiada innemu rodzajowi amunicji.

¹⁹ Zdolność fizyczną i psychiczną do służby ustalają komisje lekarskie podległe ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych (art. 26 ust. 1 ustawy o Policji).

²⁰ Dz. Urz. KGP Nr 6, poz. 38 ze zm.

Analiza wyników badań na próbie kontrolnej policjantów (15 funkcjonariuszy wytypowanych na podstawie ewidencji kadrowej w WKiSz: po 5 funkcjonariuszy ze służby prewencyjnej, kryminalnej i wspomagającej, o możliwie zróżnicowanym stażu służby) posiadających broń służbową, wykazała, że spełniali one wymagania (w tym zdrowotne), o których mowa w art. 25 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 ustawy o Policji, a podstawą wejścia przez nich w posiadanie broni służbowej były świadectwa ukończenia szkolenia/kursu zawodowego podstawowego lub rozkazy personalne o skierowaniu funkcjonariuszy do jednostki macierzystej po przeszkoleniu. Policjanci ci byli objęci wnioskami o przydzielenie broni.

(dowód: akta kontroli str. 21-24)

Działając na podstawie § 15 ust. 1, § 4 ust. 1, § 19 ust. 2 zarządzenia nr 852 KGP z dnia 20 lipca 2011 r., Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie decyzją²¹ nr 268/11 z dnia 30 września 2011 r. m.in. wyznaczył 2 funkcjonariuszy do sprawdzania wiedzy policjantów przed wydaniem broni palnej indywidualnej w zakresie budowy i zasad funkcjonowania danego rodzaju broni palnej oraz warunków bezpieczeństwa posługiwania się bronią.

(dowód: akta kontroli str. 4-6)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zakresie dotyczącym uzbrojenia.

2. System szkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy Policji, w tym stan bazy szkoleniowej.

2.1. System szkolenia strzeleckiego.

- Wewnętrzne wymagania z zakresie wyszkolenia strzeleckiego.

Opis stanu
faktycznego

W zakresie wymogów dotyczących wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy, organizacji i realizacji szkolenia strzeleckiego oraz sprawozdawczości, w badanym okresie obowiązywały przepisy:

- rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji²²;
- decyzji Nr 713 Komendanta Głównego Policji z dnia 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów²³;

a także wydane na podstawie § 2 ww. decyzji nr 713 KGP wytyczne²⁴ Dyrektora Gabinetu Komendanta Głównego Policji w sprawie określenia zakresu, zasad i przebiegu szkolenia strzeleckiego oraz trybu i organizacji sprawdzianów strzeleckich w latach 2014-2015.

(dowód: akta kontroli str. 209-214)

W KWP opracowane i zatwierdzone zostały: programy zajęć z zakresu wyszkolenia strzeleckiego funkcjonariuszy KWP w 2014 i 2015 r. oraz plany zajęć w ramach doskonalenia lokalnego w zakresie sprawności strzeleckiej funkcjonariuszy KWP w 2014 i 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 215-224)

²¹ W sprawie szczegółowego sposobu przechowywania broni palnej krótkiej przez policjantów KWP, sprawdzania wiedzy policjantów przed wydaniem broni palnej indywidualnej oraz wyznaczenia miejsca do rozładowania i okresowej konserwacji broni palnej.

²² Dz. U. Nr 126, poz. 877 ze zm.

²³ Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 3, poz. 9 ze zm.

²⁴ Nr 1 z dnia 28 listopada 2013 r. (na rok 2014) oraz Nr 2 z dnia 26 listopada 2014 r. (na rok 2015).

▪ Wyszukanie strzeleckie policjantów przed wydaniem im broni.

Przed wydaniem policjantom broni służbowej, przeszli oni szkolenie strzeleckie objęte kursem zawodowym podstawowym. Podstawą wejścia przez nich w posiadanie broni służbowej były świadectwa ukończenia szkolenia/kursu zawodowego podstawowego lub rozkazy personalne o skierowaniu funkcjonariuszy do jednostki macierzystej po przeszkoleniu.

(dowód: akta kontroli str. 21-24)

▪ Realizacja wyszkolenia strzeleckiego i stan wyszkolenia policjantów.

Funkcjonariusze KWP objęci próbą kontrolną²⁵, posiadali założone i prowadzone w WKiSz arkusze szkolenia strzeleckiego policjanta.

W badanym okresie poszczególni funkcjonariusze odbyli²⁶ m.in.: szkolenie podstawowe (egzamin z zakresu podstaw przyznawania broni palnej krótkiej), sprawdziany i egzaminy strzeleckie, doskonalenie zawodowe z zakresu obsługi i użycia wyszczególnionych rodzajów/typów broni palnej, doskonalenie strzeleckie w jednostkach organizacyjnych Policji z wyszczególnieniem rodzajów strzelania.

(dowód: akta kontroli str. 278-279)

W wyniku oględzin szkolenia strzeleckiego przeprowadzonych na podstawie art. 39 ustawy o NIK, ustalono m.in., że:

- prowadzący strzelanie i amunicyjny legitymował się uprawnieniami: zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia (kurs instruktorów wyszkolenia strzeleckiego I stopnia) oraz zaświadczeniem o ukończeniu szkolenia stanowiskowego obsługi mobilnego zestawu strzelnicy kontenerowej, uprawniające do prowadzenia strzelań i obsługiwaniania strzelnicy kontenerowej;
- prowadzący strzelanie dysponował konspektem nr 64/2015 KWP do przeprowadzenia strzelań programowych i sprawdzianu strzeleckiego dla funkcjonariuszy KWP;
- przebieg szkolenia był zgodny z ww. konspektem²⁷;
- w toku strzelania na bieżąco i zgodnie z przebiegiem szkolenia wypełnione zostały przez prowadzącego szkolenie następujące dokumenty: lista obecności na zajęciach strzeleckich, karta rozchodu amunicji (z częścią dotyczącą zapotrzebowania na amunicję oraz sprawozdaniem o zużyciu i działaniu amunicji strzeleckiej), 3 listy wyników strzelania i wydanej amunicji (zawierające m.in. imiona i nazwiska osób strzelających, ilość wydanej amunicji wraz z pokwitowaniem jej odbioru, wyniki i oceny poszczególnych strzelań, w tym strzelań poprawkowych).

(dowód: akta kontroli str. 70-88)

Podczas oględzin szkolonych było 13 funkcjonariuszy KWP: 5 z Wydziału Kryminalnego, 4 ze Sztabu Policji (piloci) i 4 z Wydziału Wywiadu Kryminalnego,

²⁵ 15 funkcjonariuszy stanowiących próbę kontrolną, wytypowanych na podstawie ewidencji kadrowej w WKiSz: po 5 funkcjonariuszy ze służby prewencyjnej, kryminalnej i wspomagającej, o możliwie zróżnicowanym stażu służby.

²⁶ Na dowód czego dokonano stosownych wpisów w prowadzonych arkuszach szkolenia strzeleckiego policjanta.

²⁷ Konspekt obejmował: strzelanie statyczne nr 2, cel: tarcza TS-2, odległość: 10 metrów, ilość nabo: 6 sztuk, czas: dowolny, postawa strzelecka: stojąca, ocena: 6 - od 55 pkt, 5 - od 50 pkt, 4 - od 45 pkt, 3 - od 40 pkt, 2 - od 30 pkt, 1 - poniżej 30 pkt; strzelanie dynamiczne nr 21, cel: tarcza TS-20, odległość: od 5 do 15 m, ilość nabo: 8 sztuk (z wymianą magazynka), czas: 35 sekund, postawa: w marszu (do tyłu), zaliczenie: minimum 6 trafień w pole punktowe tarczy, sposób przeprowadzania strzelania: na komendę określoną przez prowadzącego strzelający wyjmują broń z kabury, przeladowuje, oddaje 2 strzały i przemieszcza się do tyłu od tarczy w kierunku linii wyjściowej, na każdą komendę „CEL” strzelający zatrzymuje się i oddaje 2 strzały do tarczy, wymiana magazynka w postawie kłęczącej; strzelanie sytuacyjne nr 25 (przeladowanie broni wliczone w czas strzelania), cel: 1 tarcza TS-24, 2 tarcze TS-24- neutralne (a; b; c lub d), odległość: tarcza TS-24 – 5 metrów (ustawiona środkowo za tarczami neutralnymi), tarcze TS-24 – neutralne (a; b; c lub d) – 3 metry (odległość pomiędzy wewnętrznymi krawędziami tarcz do 20 cm), ilość nabo: 2 sztuki, czas: 2 sekundy, postawa: stojąca, zaliczenie: 2 trafienia w pole punktowe tarczy, trafienie tarczy neutralnej powoduje niezaliczenie strzelania.

którzy uczestniczyli w strzelaniach: statycznym nr 2, dynamicznym nr 21 oraz sytuacyjnym nr 25. Strzelanie statyczne nr 2 zaliczone zostało przez wszystkich 13 policjantów, strzelania dynamicznego nr 21 niezaliczyło 2 z 13 policjantów, a strzelania sytuacyjnego nr 25 niezaliczyło 5 z 13 policjantów. Na powyższe strzelania łącznie zużyto 273 szt. amunicji.

(dowód: akta kontroli str. 353-359)

Na podstawie sprawozdania z przeprowadzonych strzelań programowych i sprawdzianów z broni palnej oraz strzelań i rzutów chemicznymi środkami obezwładniającymi stwierdzono, że w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego we wszystkich jednostkach KWP w 2014 r. zrealizowano łącznie 2.067 godzin zajęć strzeleckich i zużyto 307.093 szt. amunicji (w 2013 r. liczba godzin wyniosła 1.813, a zużyta amunicja wyniosła 196.505 szt.). Frekwencja policjantów w strzelaniach programowych w 2014 r. była zróżnicowana i wyniosła: strzelanie szybkie nr 12 – 80%, dynamiczne nr 20 – 58%, sytuacyjne nr 31 – 17% (w 2013 r. frekwencja wyniosła odpowiednio 45%, 29% i 15%). Ogólna ocena strzelań za lata 2013-2014 była dobra.

(dowód: akta kontroli str. 225-238)

- Sprawozdawczość ze szkolenia strzeleckiego.

W dniu 16 stycznia 2014 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie przesłał do Dyrektora Gabinetu KGP sprawozdanie z przeprowadzonych strzelań w garnizonie zachodniopomorskim w 2013 r. obejmujące strzelania programowe, sprawdziany strzeleckie, inne strzelania oraz strzelania dodatkowe. Liczba godzin strzelań programowych i sprawdzianów strzeleckich wyniosła 1.813, zużyto 196.505 szt. amunicji do broni służbowej i 1.276 szt. amunicji do broni ćwiczebnej.

(dowód: akta kontroli str. 225-229)

W dniu 14 stycznia 2015 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie przesłał do Dyrektora Gabinetu KGP sprawozdanie z przeprowadzonych strzelań w jednostkach Policji województwa zachodniopomorskiego w 2014 r. obejmujące strzelania programowe, sprawdziany strzeleckie, inne strzelania oraz strzelania dodatkowe. Liczba godzin zajęć strzeleckich wyniosła 2.067, zużyto 307.093 szt. amunicji do broni służbowej (0 szt. do broni ćwiczebnej).

(dowód: akta kontroli str. 230-238)

W rocznych sprawozdaniach za lata 2013-2014 zawarto również informacje dotyczące m.in.:

- dysponowania od marca 2011 r. przez KWP strzelnicą kontenerową, usprawniającą realizację zaplanowanych zajęć strzeleckich;
- wybudowania strzelnicy przy Komendzie Powiatowej Policji w Choszcznie (obiekt na dzień sporządzenia sprawozdania oczekiwał na atestację, atest został wydany w dniu 13 czerwca 2015 r.);
- podejmowaniu na bieżąco starań o użyczenie strzelnic będących w posiadaniu jednostek podległych Ministerstwu Obrony Narodowej;
- niskiej liczby funkcjonariuszy odbywających szkolenia w 2013 r. z uwagi na brak strzelnic policyjnych i konieczność korzystania z obiektów innych podmiotów, głównie wojskowych;
- braku możliwości strzelania z niektórych rodzajów broni (np. strzelb gładkolufowych) na strzelnicach wojskowych oraz mobilnej strzelnicy kontenerowej;
- udziałem funkcjonariuszy w eliminacjach do zawodów i w zawodach strzeleckich oraz warsztatach szkoleniowych dla instruktorów strzelań policyjnych – poza strzelaniami ujętymi w sprawozdaniach;

- przeprowadzania dodatkowych strzelań doskonalących w trakcie realizacji strzelań programowych z funkcjonariuszami osiągającymi słabe wyniki.
(dowód: akta kontroli str. 229, 238, 244-246)

Ilość zużytej amunicji w trakcie zrealizowanych strzelań została ujęta w ewidencji księgowej²⁸ prowadzonej przez WZiL. Według danych wykazywanych w zestawieniach za 2014 r. sporządzanych przez WZiL ogólna liczba zużytej amunicji wyniosła 328.073 szt., podczas gdy w sprawozdaniu strzeleckim za 2014 r. wykazano, że zużyto 307.093 szt. amunicji. Różnica wyniosła 20.980 szt.

(dowód: akta kontroli str. 225-229, 239-243)

W sprawie powyższych różnic insp. Jan Pytka wyjaśnił: „(...) rozbieżności pomiędzy ewidencją zużycia amunicji, prowadzoną przez Wydział Zaopatrzenia i Inwestycji a sprawozdaniem z doskonalenia strzeleckiego, opracowanym przez Wydział Kadry i Szkolenia Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie wynikają z następujących powodów: nieporównywalności okresów sprawozdawczych - dane z Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji KWP w Szczecinie obejmują okres od 15 grudnia do 15 grudnia następnego roku, dane kadrowe - kolejne lata kalendarzowe; sprawozdanie kadrowe nie obejmuje zużycia amunicji przez jednostki i komórki organizacyjne obsługiwane przez Komendę Wojewódzką Policji w Szczecinie, nie podlegające Komendantowi Wojewódzkiemu Policji (Zarząd w Szczecinie Centralnego Biura Śledczego Policji, Wydział w Szczecinie Biura Spraw Wewnętrznych Komendy Głównej Policji), które prowadzą odrębną sprawozdawczość w tym zakresie (łącznie w 2014r. zużyły one 16.080 szt. amunicji); dane te są natomiast uwzględniane w zestawieniach Wydziału Zaopatrzenia i Inwestycji jako komórki zaopatrującej; sprawozdanie kadrowe wykazuje zużycie amunicji w trakcie wyznaczonych na dany rok strzelań programowych i egzaminów, natomiast nie obejmuje zajęć taktycznych i poligonowych z wykorzystaniem niektórych rodzajów amunicji i uzbrojenia (Samodzielny Pododdział Antyterrorystyczny Policji, Oddział Prewencji Policji w Szczecinie); sprawozdanie kadrowe nie ujmuje zużycia amunicji i innych elementów uzbrojenia podczas realizacji zadań służbowych (w tym użycia i wykorzystania broni palnej, granatów hukowych, petard, kostek dymnych, taserów, naboju do wystrzeliwania siatek obezwładniających, naboju do pistoletów sygnałowych).”

(dowód: akta kontroli str. 387)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.2. Baza szkolenia strzeleckiego.

- Strzelnice wykorzystywane do szkolenia strzeleckiego.

Opis stanu
faktycznego

KWP wykorzystywała do szkolenia strzeleckiego 24 strzelnice: 3 będące własnością Policji (mobilna strzelnica ćwiczebna w kontenerach w Szczecinie i 2 strzelnice kryte – Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku i Choszczynie) oraz 21 strzelnic (20 odkrytych, 1 krytej) należących do innych podmiotów²⁹ i wykorzystywanych nieodpłatnie przez Policję.

(dowód: akta kontroli str. 332-333)

W wyniku oględzin mobilnej strzelnicy ćwiczebnej w kontenerach typu High Cube 40 o numerze seryjnym 5/ZMT/2010/A, zlokalizowanej na terenie KWP przy ul.

²⁸ Na podstawie ewidencji księgowej prowadzonej w Wydziale, sporządzono i zatwierdzono zestawienia zużytej amunicji, środków chemicznych i pozoracyjnych w KWP za okres: od 1 stycznia do 15 czerwca 2013 r. (zestawienie nr 1/2013 z dnia 1 lipca 2013 r.), od 15 czerwca do 15 grudnia 2013 r. (zestawienie nr 2/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r.), od 15 grudnia 2013 r. do 15 czerwca 2014 r. (zestawienie nr 1/2014 z dnia 1 lipca 2014 r.), od 15 lipca do 15 grudnia 2014 r. (zestawienie nr 2/2014 z dnia 31 grudnia 2014 r.), od 15 grudnia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. (zestawienie nr 1/2015 z dnia 9 lipca 2015 r.).

²⁹ Strzelnice wojskowe, towarzystw i klubów strzeleckich, kół łowieckich i myśliwskich, Ligi Obrony Kraju, zakładów karnych, bractw kurkowych, nadleśnictw.

Wernyhory 5 w Szczecinie, przeprowadzonych przez kontrolera na podstawie art. 39 ustawy o NIK, ustalono m.in., że na ww. terenie znajduje się mobilna strzelnica ćwiczebna ze zmienną linią otwarcia ognia i podstawowym programem funkcjonalno-użytkowym. Strzelnica składa się z dwóch połączonych kontenerów, w których można ćwiczyć strzelania na dystansie od 5 do 15 m na dwóch stanowiskach strzeleckich. Strefę strzelań strzelnicy kontenerowej zaprojektowano do strzelania ze stałej i zmiennej linii otwarcia ognia z pistoletów i rewolwerów centralnego i bocznego zapłonu o kalibrze do 11,43 mm oraz pistoletów maszynowych w kalibrze do 9 mm – ogniem pojedynczym, pociskami płaszczywymi i półpłaszczywymi zwykłymi o rdzeniu miękkim, amunicją wystrzeliwaną z prędkością początkową nie większą niż 1.000 m/s i energią pocisku do 1.000 J. Łączna długość strzelnicy wynosi 26,6 m, szerokość 2,5 m, wysokość 2,97 m. Strzelnica składa się z pomieszczenia socjalnego oraz hali strzelań, oddzielonych śluzą. Moduł wyposażenia podstawowego strzelnicy zawiera zespół prądotwórczy, sprawne układy wentylacji, klimatyzacji i grzewczy. Hala strzelań wyposażona jest w instalacje wewnętrzne: elektryczną, oświetlenia podstawowego z oświetleniem awaryjnym i oświetlenia halogenowego tarcz, zabezpieczenia wejść do hali strzelań (zwora elektromagnetyczna uruchamiana przez prowadzącego szkolenie), sterowania i zasilania urządzeń strzeleckich, wentylacji mechanicznej, telefoniczną dla łączności zewnętrznej, elektryczną gniazd (230 V), oświetlenia podstawowego i awaryjnego. W dyspozycji strzelnicy znajdują się przesłony pionowe i poziome oraz kompletne okładziny antyrykoszetowe. W dyspozycji strzelnicy na stanowiskach strzeleckich znajdują się ochronniki słuchu (Peltor Optime III – 3 szt.) oraz okulary przeciwoodpryskowe do ochrony wzroku (3 szt.). W obiekcie strzelnicy przy wejściu wywieszono na tablicy protokół z przeprowadzenia sprawdzenia mobilnej strzelnicy kontenerowej, regulamin funkcjonowania krytej mobilnej strzelnicy ćwiczebnej w kontenerach 40"HC, apteczkę oraz opis pierwszej pomocy w nagłych wypadkach.
(dowód: akta kontroli str. 61-69)

W pkt. 1.3 Protokołu z przeprowadzenia sprawdzenia mobilnej strzelnicy kontenerowej (krytej) stwierdzono, że wyrób spełnia wymagania decyzji nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne³⁰.

(dowód: akta kontroli str. 378-380)

Zgodnie z § 3 decyzji nr 703 obiekt strzelnicy może być eksploatowany na podstawie pozytywnego atestu. Atest wydaje się na okres 1 roku.

W związku z brakiem atestacji mobilnej strzelnicy kontenerowej, insp. Jan Pytka wyjaśnił: *„Kryta mobilna strzelnica ćwiczebna (...) została zakupiona przez Komendę Główną Policji. Obiekt ten przekazano Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie 7 marca 2011 r. (...), a następnie wydano z magazynu KWP do użytkowania policjantom ówczesnego Wydziału Doskonalenia Zawodowego 9 marca 2011 r. (...). Aktualnym dysponentem strzelnicy pozostaje Sekcja Doskonalenia Zawodowego Wydziału Kadr i Szkolenia. W dokumentacji otrzymanej z Komendy Głównej Policji znajdował się protokół z przeprowadzenia sprawdzenia mobilnej strzelnicy kontenerowej z 16 grudnia 2010 r. (...), sporządzony przez pracowników Instytutu Techniki Uzbrojenia Wydziału Mechatroniki Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie na podstawie umowy z firmą „Bumar” Sp. z o.o. Z protokołu tego wynika, iż pracownicy Instytutu potwierdzili zgodność parametrów konstrukcyjno - technicznych strzelnicy z wymogami decyzji Komendanta Głównego Policji nr 703 z dnia 14 grudnia 2006r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać policyjne strzelnice ćwiczebne. Decyzja o wdrożeniu trybu weryfikacji*

³⁰ Dz. Urz. KGP z 2006 r. Nr 17, poz. 21, dalej: decyzja 703.

parametrów konstrukcyjnych i wyposażenia strzelnicy przez Wojskową Akademię Techniczną podjęta została na szczeblu Komendy Głównej Policji, przed przekazaniem strzelnicy Komendzie Wojewódzkiej Policji w Szczecinie, która nie dysponuje innymi dotyczącymi tej kwestii dokumentami. Zgodnie z otrzymaną instrukcją obsługi oraz udzieloną gwarancją (36 miesięcy) strzelnica poddawana była okresowym (6-miesięcznym) przeglądom gwarancyjnym, przeprowadzanym przez oddelegowanych pracowników producenta i odnotowywanym w książce gwarancyjnej. W ich trakcie wykonywano niezbędne prace konserwacyjno - serwisowe, warunkujące bezpieczne użytkowanie obiektu, w tym m.in. wymianę osłon, obrotników, wentylatorów, zwory elektromagnetycznej itp. Po upływie okresu gwarancji obiekt objęty został serwisem pogwarancyjnym, wykonanym przez producenta 10 listopada 2014r. W jego ramach sprawdzono stan techniczny zespołu kulochwyty głównego i łapacza kul, jak również elementów elektrycznych, instalacji wyciągowej i złączy kontenerów. Ponadto wymieniono okładziny na osłonach obrotników i część płyt antyrykoszetowych, a także zainstalowano dodatkowo dwa wentylatory wyciągowe na linii otwarcia ognia - celem realizacji zaleceń Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, związanych z narażeniem uczestników zajęć strzeleckich na przekroczenia najwyższego dopuszczalnego stężenia ołowiu w powietrzu. W okresie objętym kontrolą warunki bezpieczeństwa i higieny pracy na strzelnicy mobilnej (...) dwukrotnie kontrolował Państwowy Inspektor Sanitarny MSW (...), oceniając dokumentację ryzyka zawodowego w aspekcie uwzględniania czynników chemicznych (w tym ołowiu), fizycznych i pyłów na stanowiskach służby i pracy (protokół kontroli sanitarnej tematycznej z 12 marca 2014r., decyzja nr 25/14 z 26 marca 2014r., protokół kontroli sprawdzającej z 3 lipca 2014r; wykonano wszystkie nakazy i usunięto stwierdzone nieprawidłowości). Mając na względzie: 1) otrzymany z Komendy Głównej Policji protokół sprawdzenia strzelnicy (...), tożsamy co do zakresu przedmiotowego z atestacją, o której mowa w postanowieniach decyzji nr 703 Komendanta Głównego Policji z dnia 14 grudnia 2006r.; 2) wymóg przeprowadzania przez producenta okresowych przeglądów gwarancyjno - serwisowych, warunkujący utrzymanie uprawnień z tytułu gwarancji; 3) przekazywane przez producenta w trakcie przeglądów gwarancyjno - serwisowych certyfikaty zgodności krytej strzelnicy mobilnej i jej kulochwyty z warunkami technicznymi WT/ZMT, wystawione przez Ośrodek Certyfikacji Wyrobów Wojskowego Instytutu Technicznego Uzbrojenia 23 marca 2012r. oraz 30 października 2014r. na podstawie protokołów z przeprowadzenia sprawdzenia strzelnicy oraz próby na przestrzelenie płyty kulochwyty głównego (...); 4) przyjmowaną dotychczas wykładnię postanowień §§ 1, 2 i 4 decyzji nr 703 (...), a także pkt. 2 lit. c, pkt. 8 i 14 załącznika do tej decyzji, wskazujących na to, iż znajduje ona zastosowanie wyłącznie wobec strzelnic usytuowanych w budynkach Policji - nie przeprowadzano corocznej atestacji wewnętrznej, o której mowa w § 3 cytowanej decyzji. Stan ten nie zagraża w mojej ocenie bezpieczeństwu użytkowników strzelnicy, gdyż jest ona utrzymana w należyтым stanie technicznym i sanitarnym, a zajęcia prowadzą wykwalifikowani instruktorzy, egzekwujący użytkowanie obiektu w sposób zgodny z instrukcją obsługi i zachowanie ustanowionych zasad bezpiecznego posługiwania się bronią. Mając jednakowoż na uwadze zakres tematyczny kontroli NIK, jak również przeprowadzoną na moje polecenie ponowną analizę przepisów decyzji nr 703 (...) oraz aktualnego orzecznictwa sądów administracyjnych, dotyczącego stosowania przepisów prawa budowlanego do mobilnych obiektów kontenerowych - podjąłem decyzję o przeprowadzeniu wewnętrznej atestacji strzelnicy Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie (...)."

(dowód: akta kontroli str. 364-366)

W dniu 13 sierpnia 2015 r. Komendant Wojewódzki wydał decyzję w sprawie powołania komisji do sporządzenia atestu krytej mobilnej strzelnicy ćwiczebnej. Do czasu zakończenia procesu atestacji na strzelnicy wstrzymano szkolenia strzeleckie.

(dowód: akta kontroli str. 374-375)

W dniu 18 sierpnia 2015 r., po przeprowadzeniu czynności związanych z atestacją, Komendant Wojewódzki wydał atest nr 1/2015 dla krytej mobilnej strzelnicy kontenerowej.

(dowód: akta kontroli str. 388-393)

W związku z narażeniem policjantów – instruktorów strzelań policyjnych³¹ na kontakt ze szkodliwymi związkami ołowiu (wykazywane w drodze badania zawartości ołowiu we krwi), w okresie objętym kontrolą pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na obszarze województwa zachodniopomorskiego³² przeprowadzili kontrole dwóch strzelnic będących własnością jednostek organizacyjnych Policji województwa zachodniopomorskiego. Kontrolą objęto strzelnicę krytą w budynku KPP w Szczecinku i strzelnicę mobilną KWP w Szczecinie. W wyniku kontroli strzelnicy KPP w Szczecinku, przeprowadzonych w dniach 12 i 26 listopada 2014 r., w dniu 5 grudnia 2014r. PIS MSW wydał decyzję nr 163/14 nakazującą:

- przedłożenie wyników pomiarów stężenia ołowiu w powietrzu na stanowiskach pracy, potwierdzających zachowanie wymagań obowiązujących przepisów prawa;
- uwzględnianie narażenia na ołów i pyły w skierowaniach do lekarza medycyny pracy funkcjonariuszy obsługi i osób sprzątających strzelnicę.

Zgodnie z nakazem przeprowadzono badanie środowiska pracy na stężenie ołowiu w powietrzu, skierowano na badania lekarskie 2 funkcjonariuszy prowadzących wyszkolenie strzeleckie w związku z wystąpieniem czynnika szkodliwego oraz objęto ich stałym monitoringiem biologicznym.

W wyniku kontroli strzelnicy mobilnej KWP, przeprowadzonej w dniu 12 marca 2014 r., w dniu 26 marca 2014 r. PIS MSW decyzją nr 25/14 nakazał:

- doprowadzić stanowiska pracy w strzelnicy do obowiązujących przepisów prawa poprzez wdrożenie działań i środków skutkujących likwidacją przekroczeń najwyższego dopuszczelnego stężenia ołowiu w powietrzu w środowisku pracy;
- przedłożyć wyniki pomiarów stężenia ołowiu w powietrzu na stanowiskach pracy strzelnicy, potwierdzające zachowanie wymagań obowiązujących przepisów prawa;
- przeprowadzić ocenę stanu zdrowia pracowników znajdujących się na stanowiskach pracy w strzelnicy, obejmującą pomiar stężenia ołowiu we krwi, przeprowadzanych zgodnie z obowiązującymi przepisami wraz z wprowadzeniem stałego monitoringu biologicznego osób narażonych;
- przeprowadzić ocenę ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy występujących w strzelnicy;
- przeprowadzić szkolenie pracowników na stanowiskach pracy w strzelnicy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

O realizacji nakazu poinformowano PIS MSW pismem z dnia 30 czerwca 2014 r. W dniu 3 lipca 2014 r. pracownicy PIS MSW przeprowadzili rekontrolę, nie stwierdzając uchybień lub nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 15-16, 18-19, 321-331)

³¹ Niezależnie od tego, czy prowadzą zajęcia na strzelnicach krytych, czy odkrytych.

³² Dalej: PIS MSW.

Inspektor Piotr Ostrowski wyjaśnił: „(...) na strzelnicach krytych zadania instruktora wyszkolenia strzeleckiego wykonuje 8 funkcjonariuszy, którzy poddani zostali badaniom lekarskim w związku z wystąpieniem pyłu ołowiu w środowisku pracy oraz objęci stałym monitoringiem biologicznym. Specjalistyczne badania krwi i moczu nie wykazały w żadnym z przypadków przekroczenia norm zawartości ołowiu w organizmie. Pozostali instruktorzy strzelań policyjnych, prowadzący zajęcia na strzelnicach odkrytych nie są poddawani badaniom profilaktycznym na zawartość ołowiu we krwi. Wykonują oni zadania z tego zakresu nieetatowo, ze znacznie mniejszą częstotliwością, niż funkcjonariusze na strzelnicach krytych, wobec czego zagrożenie dla ich zdrowia jest znikome. Niektóre jednostki województwa zachodniopomorskiego (w szczególności Komenda Miejska Policji w Szczecinie oraz Oddział Prewencji Policji w Szczecinie) korzystają ze strzelnicy krytej KWP, w której zajęcia prowadzone są przez instruktorów posiadających aktualne orzeczenie o braku przeciwwskazań związanych z wykonywaniem zadań instruktora wyszkolenia strzeleckiego. W pozostałych komendach policjanci korzystają ze strzelnic odkrytych innych instytucji (jednostki wojskowe, nadleśnictwa, koła myśliwskie). Na tych strzelnicach nie były przeprowadzane badania środowiska pracy, ponieważ tego typu badań nie wykonuje się na odkrytym terenie. Pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej MSW w Szczecinie podczas przeprowadzanych kontroli nie wydawali żadnych zaleceń co do badań na zawartość ołowiu we krwi u funkcjonariuszy wykonujących czynności instruktorów wyszkolenia strzeleckiego na odkrytych strzelnicach oraz badań środowiska pracy/służby. Żaden z instruktorów strzelań policyjnych nie przedkładał wykonanych we własnym zakresie badań na zawartość ołowiu we krwi”.

(dowód: akta kontroli str. 15-16, 19-20)

- Wykorzystanie bazy szkolenia strzeleckiego.

Wykorzystanie bazy szkolenia strzeleckiego KWP podsumowano w rocznych sprawozdaniach z przeprowadzonych strzelań w jednostkach Policji województwa zachodniopomorskiego w latach 2014-2015³³. Ponadto insp. Jan Pytka, Pierwszy Zastępca Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie wyjaśnił, że: „KWP dysponuje mobilną strzelnicą kontenerową, usytuowaną w Szczecinie przy ul. Wernyhory 5. Odbywają się w niej ćwiczenia i egzaminy strzeleckie dla policjantów jednostek mających siedziby na terenie Szczecina i pobliskich powiatów. Oprócz tego na obszarze województwa zachodniopomorskiego funkcjonują strzelnice w siedzibach Komendy Powiatowej Policji w Szczecinku i Komendy Powiatowej Policji w Choszcznie. Potrzeby pozostałych komend powiatowych i miejskich Policji są zaspokajane przede wszystkim w oparciu o strzelnice wojskowe, użyczane nieodpłatnie za zgodą Dowódcy Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych. Posiadają one niezbędne atesty, umożliwiające prowadzenie strzelań programowych i egzaminów strzeleckich. Są to obiekty otwarte, na których nie występują zagrożenia techniczne i zdrowotne. Zajęcia prowadzą policyjni instruktorzy, którzy odpowiadają za bezpieczeństwo uczestników strzelań, egzekwując przestrzeganie postanowień decyzji nr 713 KGP z 30 grudnia 2005 r. w sprawie szkolenia strzeleckiego policjantów. Ponadto – stosownie do postanowień cytowanej decyzji – każdorazowo sprawdzają oni, czy strzelnica jest przygotowana do zajęć zgodnie z warunkami strzelania. Na każdym uczestniku ciąży obowiązek natychmiastowego przerwania strzelania w przypadku padania pocisków poza obręb kulochwytu, ich rykoszetowania, bądź powstania innego niebezpieczeństwa. Wobec skromnej bazy szkoleniowej oraz wieloletniej współpracy w tym zakresie z Siłami Zbrojnymi RP, która nie generuje istotnych kosztów dla KWP – przeprowadzanie

³³ Przesłanych do Dyrektora Gabinetu KGP.

odrębnych inspekcji bezpieczeństwa na strzelnicach wojskowych w oparciu o przepisy wewnętrzzypolicyjne wydaje się niecelowe. Ponadto w dotychczasowej praktyce nie odnotowano zagrożeń dla zdrowia i życia uczestników zajęć strzeleckich na obszarze województwa zachodniopomorskiego, spowodowanych nieodpowiednim stanem technicznym lub konstrukcją wykorzystywanych obiektów. Przypadki korzystania ze strzelnic innych podmiotów należą do rzadkości i są poprzedzane weryfikacją atestów umożliwiającą prowadzenie poszczególnych rodzajów strzelań. Pewnym problemem pozostaje natomiast konieczność przeprowadzania szkoleń z jednostek broni niewchodzącej w skład wyposażenia Sił Zbrojnych RP (np. broni gładkolufowej). W takich przypadkach zajęcia przeprowadzane są wyłącznie na atestowanych strzelnicach, bądź też na obiektach, na których dopuszczalne jest korzystanie z amunicji ćwiczebnej. Uwzględniając specyfikę organizacji doskonalenia strzeleckiego w jednostkach województwa zachodniopomorskiego, korzystanie ze strzelnic pozapolicyjnych nie stwarza zagrożeń dla bezpieczeństwa policjantów, zaś weryfikacja posiadanych przez nie certyfikatów w wystarczającym stopniu zabezpiecza interesy Policji. Jednostki wojskowe użyczają swoje obiekty na zasadach niekomercyjnych, a zatem nakładanie na nie dodatkowych obowiązków w tym zakresie może doprowadzić do zakłóceń w dotychczasowej współpracy, która przynosi jednostkom Policji wymierne korzyści organizacyjne, a także istotne oszczędności finansowe.”

(dowód: akta kontroli str. 225-238, 247-252, 256-257)

W zakresie objętym tematyką niniejszej kontroli NIK, w Komendzie przeprowadzono zadanie audytowe AW/01/2014 „Proces szkolenia i doskonalenia strzeleckiego”. W sprawozdaniu z dnia 5 czerwca 2014 r. z przeprowadzenia audytu wewnętrznego zawarto m.in. propozycję rozważenia zasadności wprowadzenia³⁴ zaleceń:

- 1) zwiększyć częstotliwość i liczbę wykonywanych zajęć strzeleckich oraz nadać im priorytet celem podniesienia stopnia realizacji wytycznych KGP,
- 2) zmniejszyć poziom absencji funkcjonariuszy na szkoleniach oraz uzupełnić braki umiejętności strzeleckich poprzez utworzenie specjalnych grup szkoleniowych,
- 3) zintensyfikować działania dotyczące adekwatnej bazy szkoleniowej,
- 4) usprawnić metodykę i techniki szkolenia,
- 5) podnieść poziom bezpieczeństwa magazynu depozytowego usytuowanego przy ul. Kaszubskiej 35, poprawić wyposażenie pojazdu wykorzystywanego do przewozu uzbrojenia na cele szkoleniowe oraz poziom bhp na strzelnicy mobilnej wraz z rozważeniem zasadności zmiany jej dotychczasowej lokalizacji,
- 6) zapewnić większe bezpieczeństwo przewozów amunicji i broni do zajęć strzeleckich,
- 7) dążyć do wdrożenia wewnętrznej procedury określającej zasady i tryb przeprowadzania lokalnego szkolenia i doskonalenia zawodowego, w tym wyszkolenia strzeleckiego wraz z adekwatnym systemem zachęt motywacyjno-awansowych,
- 8) rozważyć potrzebę przypisania kierownictwu komórek i jednostek organizacyjnych obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności za realizację zadań w zakresie wyszkolenia strzeleckiego,
- 9) monitorowanie ww. procesu dokonywać na podstawie szczegółowej analizy ustalania liczby stanowisk nieuczestniczących w procesie doskonalenia strzeleckiego oraz przyczyn absencji szkoleniowej,
- 10) dążyć do usprawniania procesu zarządzania ryzykiem w badanym obszarze oraz wzmocnić nadzór nad badanym procesem.

W opinii audytora wewnętrznego, wyniki analizy przebiegu istotnych procesów w badanym obszarze wykazały, że mimo podjęcia konkretnych działań naprawczych,

³⁴ Bez wskazania terminu i formy wykonania.

nadal występują zagrożenia wskazujące na potrzebę ich ograniczenia lub likwidacji. Tym samym badany system kontroli zarządczej uznać należy za wymagający ustawicznego monitorowania i uzupełniania celem zwiększenia jego adekwatności, skuteczności i efektywności poprzez ograniczanie istniejących ryzyk oraz czynników wpływających na ich występowanie. Sprawozdanie zostało przekazane do naczelnika WK, który wykonał zalecenia.

Innych kontroli i zadań audytowych w obszarach objętych kontrolą NIK nie przeprowadzano.

(dowód: akta kontroli str. 341-352)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następująca nieprawidłowość:

W latach 2011-2015 (I półrocze), pomimo obowiązku wynikającego z § 3 oraz pkt. 83 załącznika do decyzji nr 703, który stanowi, że obiekt strzelnicy może być eksploatowany wyłącznie na podstawie pozytywnego atestu, który wydaje się na okres 1 roku, w KWP nie prowadzono atestacji krytej mobilnej strzelnicy kontenerowej.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonej nieprawidłowości, działalność KWP w zbadanym zakresie.

3. Wykorzystanie broni służbowej przez policjantów.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2014-2015 (do dnia 30 czerwca) stwierdzono łącznie 7 przypadków użycia/wykorzystania broni służbowej przez policjantów, z tego 5 przypadków w 2014 r. (1 uprawnione użycie broni w celu odparcia zamachu na funkcjonariusza) ; 2 przypadki wykorzystania broni palnej w celu oddania strzałów alarmowych oraz 2 inne przypadki uprawnionego wykorzystania broni (zatrzymanie pojazdu, ucieczka agresywnego psa), 2 w I połowie 2015 r. (2 przypadki wykorzystania broni palnej w celu oddania strzałów ostrzegawczych).

(dowód: akta kontroli str. 26)

Użycie/wykorzystanie broni palnej przez funkcjonariuszy było spowodowane m.in. niezatrzymaniem się pojazdu do kontroli drogowej, próbami ucieczek podejrzanych, bezpośrednim atakiem na funkcjonariusza z wykorzystaniem niebezpiecznych przedmiotów, atakiem agresywnego psa. W efekcie użycia/wykorzystania broni zatrzymano podejrzanych, zatrzymano pojazd, obezwładniono napastnika, zmuszono psa do ucieczki, zlikwidowano grupę przestępczą, odzyskano skradzione mienie.

W badanym okresie nie wystąpiły przypadki postrzelenia osoby, w szczególności samego siebie oraz przypadki zakwalifikowane jako wypadki spowodowane nieumiejętnym obchodzeniem się z bronią.

(dowód: akta kontroli str. 58-59)

Funkcjonariusze Policji, którzy użyli i wykorzystali broń w ww. przypadkach, spełniali wymagania (w tym zdrowotne), o których mowa w art. 25 ust. 1 oraz art. 26 ust. 1 ustawy o Policji, a faktyczną podstawą wejścia przez nich w posiadanie broni służbowej były świadectwa ukończenia szkolenia podstawowego.

(dowód: akta kontroli str. 60)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie dotyczącym wykorzystania broni służbowej.

4. Przechowywanie i zabezpieczenie przed utratą broni służbowej policjantów.

4.1. Przechowywanie i zabezpieczenie broni.

- Sposoby przechowywania i zabezpieczenia osobistej broni policjantów.

Opis stanu
faktycznego

Na dzień 20 lipca 2015 r. liczba policjantów pełniących służbę w KWP wynosiła 636, z tego 476 (74,84%) przechowywało broń służbową w siedzibie komórki macierzystej/jednostki organizacyjnej, 90 (14,15%) w innych jednostkach organizacyjnych Policji województwa zachodniopomorskiego, 61 (9,59%) w miejscu zamieszkania. Bez przydziału broni pozostawało 9 (1,42%) policjantów (w trakcie szkolenia podstawowego).

(dowód: akta kontroli str. 201)

W wybranych do kontroli Wydziałach KWP broń osobista funkcjonariuszy była przechowywana (zabezpieczona) na co dzień w następujący sposób: w Wydziale Kryminalnym³⁵ 21 policjantów przechowywało broń służbową w miejscu zamieszkania, 15 – w jednostce Policji, w indywidualnych szafach metalowych; w Wydziale Dochodzeniowo-Sledczym³⁶ 33 policjantów (wszyscy) przechowywało broń służbową w jednostce Policji, w indywidualnych szafach metalowych; w Wydziale Prewencji³⁷ 4 policjantów przechowywało broń służbową w miejscu zamieszkania, 4 – w innej jednostce organizacyjnej Policji; 15 – w jednostce Policji, w indywidualnych szafach metalowych; w Sztapie Policji³⁸ 31 policjantów (wszyscy) przechowywało broń służbową w szafie metalowej w pomieszczeniu dyżurnego jednostki organizacyjnej Policji; w Wydziale Kontroli³⁹ 1 policjant przechowywał broń służbową w miejscu zamieszkania, 16 policjantów – w jednostce organizacyjnej Policji, w wyznaczonym pomieszczeniu Wydziału; w Wydziale Komunikacji Społecznej⁴⁰ 7 policjantów (wszyscy) przechowywało broń służbową w jednostce organizacyjnej Policji, w wyznaczonym pomieszczeniu Wydziału.

(dowód: akta kontroli str. 334-335)

Badaniem kontrolnym objęto książki wydania broni⁴¹ z wydziałów wiodących KWP dla służb: kryminalnej (WKr, WD-Ś), prewencyjnej (SzP, WP), wspomagającej (WK, WKS). Książki wydania broni opatrzone były datami założenia w poszczególnych Wydziałach i posiadały wpisy dotyczące wydań w okresie objętym kontrolą. Wypełnione rubryki określały: kaliber i rodzaj broni, serię, numer broni, rok produkcji, ilość amunicji, wydanie broni z magazynu pododdziału (data, godzina, stopień, imię i nazwisko pobierającego, podpis pobierającego), zdanie broni do magazynu pododdziału (data, godzina, uwagi o stanie technicznym broni, stopień, imię i nazwisko przyjmującego, podpis przyjmującego).

(dowód: akta kontroli str. 275-277)

- Przypadki utraty broni.

W okresie objętym kontrolą (do dnia 20 lipca 2015 r.) nie wystąpiły w garnizonie Policji przypadki utraty broni służbowej.

(dowód: akta kontroli str. 168)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

³⁵ Dalej: WKr.

³⁶ Dalej: WD-Ś.

³⁷ Dalej: WP.

³⁸ Dalej: SzP.

³⁹ Dalej: WK.

⁴⁰ Dalej: WKS.

⁴¹ Książki znajdowały się w miejscach przechowywania broni.

Opis stanu
faktycznego

4.2. Kontrola broni.

▪ Kontrola warunków przechowywania broni osobistej policjantów.

Na podstawie decyzji nr 101/12 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie z dnia 24 kwietnia 2012 r. w sprawie szczegółowego planu kontroli gospodarki uzbrojeniem i sprzętem techniczno-bojowym w komórkach organizacyjnych KWP, w badanym okresie powołane komisje przeprowadziły kontrolę⁴² stanu zabezpieczenia uzbrojenia w poszczególnych Wydziałach KWP. Sposób przechowywania broni uznawano za właściwy i bez zastrzeżeń.

(dowód: akta kontroli str. 273-274)

Badaniem kontrolnym objęto książki kontroli sprzętu uzbrojenia⁴³ z wydziałów wiodących KWP dla służb: kryminalnej (WKr, WD-Ś), prewencyjnej (SzP, WP), wspomagającej (WK, WKS). Książki kontroli sprzętu uzbrojenia opatrzone były datami założenia w poszczególnych Wydziałach i posiadały wpisy dotyczące kontroli przeprowadzonych w okresie objętym kontrolą NIK. Wypełnione rubryki określały: datę kontroli (wejścia), nazwisko i imię oraz stanowisko kontrolującego (przebywającego w magazynie), stwierdzany stan gospodarki podczas kontroli (opis czynności wykonywanych w magazynie).

(dowód: akta kontroli str. 275-277)

▪ Inwentaryzacja i kontrola techniczna broni.

Broń przechowywana w magazynie broni KWP oraz broń przechowywana przez policjantów we własnym zakresie podlegała inwentaryzacji na zasadach, w terminach i częstotliwości określonych w art. 26 ust. 3 pkt 2 (broń indywidualna – raz w ciągu 2 lat), pkt 3 (broń alarmowa – raz w ciągu 4 lat), pkt 4 (magazyn WZiI – raz w roku) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁴⁴:

- Decyzją nr 69/11 z dnia 25 marca 2011 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie postanowił przeprowadzić pełną okresową inwentaryzację⁴⁵ środków trwałych, pozostałych środków trwałych i materiałów z zakresu uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego będących w ewidencji WZiI, a znajdujących się w użytkowaniu komórek organizacyjnych KWP oraz jednostek terenowych Policji województwa zachodniopomorskiego. W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji Komisja wniosowała o uznanie stwierdzonych niedoborów⁴⁶ o wartości 10.406,47 zł za niewyjaśnione. W związku z powyższym przeprowadzono postępowania wyjaśniające w trybie ustawy o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji lub Kodeksu pracy.

- Decyzją nr 191/13 z dnia 7 sierpnia 2013 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie postanowił przeprowadzić pełną okresową inwentaryzację⁴⁷ broni osobistej i amunicji policjantów komórek organizacyjnych KWP i jednostek terenowych Policji województwa zachodniopomorskiego. Komisja po dokonaniu spisu porównała stany rzeczywiste spisanych składników majątkowych ze stanem ewidencyjnym i nie stwierdziła różnic.

⁴² Z każdej kontroli sporządzone zostało sprawozdanie.

⁴³ Książki znajdowały się w miejscach przechowywania broni.

⁴⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

⁴⁵ W formie spisu z natury, według stanu na dzień 15 kwietnia 2011 r.

⁴⁶ M.in. latarki, lornetki, pałki, kaski, kajdanki, pokrowce, kamizelki kuloodporne, kabury.

⁴⁷ W formie spisu z natury, według stanu na dzień 1 września 2013 r.

- Decyzją nr 271/14 z dnia 29 października 2014 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie postanowił przeprowadzić pełną okresową inwentaryzację⁴⁸ amunicji, środków trwałych, pozostałych środków trwałych, wyposażenia i materiałów z zakresu uzbrojenia będących w ewidencji WZiI, a znajdujących się w magazynie uzbrojenia Wydziału. W sprawozdaniu Głównej Komisji Inwentaryzacyjnej rozliczenia wyników inwentaryzacji i weryfikacji różnic inwentarzowych, zapisano m.in., że Komisja po dokonaniu spisu porównała stany rzeczywiste spisanych składników majątkowych w magazynie ze stanem ewidencyjnym i nie stwierdziła różnic. Wartość zinwentaryzowanego mienia znajdującego się w magazynie uzbrojenia WZiI na dzień 15 listopada 2014 r. wyniosła 8.125.293,85 zł, w tym: środki trwałe – 726.318 zł, pozostałe środki trwałe – 4.818.539,70 zł, amunicja – 2.576.899,65 zł, materiały – 3.536,50 zł.

(dowód: akta kontroli str. 265-266)

Decyzją nr 80/15 z dnia 20 marca 2015 r. Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie postanowił przeprowadzić pełną okresową inwentaryzację⁴⁹ środków trwałych, pozostałych środków trwałych i materiałów z zakresu uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego będących w ewidencji WZiI, a znajdujących się w użytkowaniu komórek organizacyjnych KWP oraz jednostek terenowych Policji województwa zachodniopomorskiego. Termin zakończenia inwentaryzacji wyznaczono do dnia 30.09.2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 267-272, 367-373)

W książce ewidencji napraw sprzętu uzbrojenia założonej w WZiI w dniu 28 stycznia 2013 r. zapisano m.in. 291 pozycji w 2014 r. i 165 pozycji w 2015 r. (do dnia 16 lipca 2015 r.). Dotyczyły one kontroli i przeglądów stanu technicznego oraz napraw broni – wykonywanych na bieżąco.

(dowód: akta kontroli str. 280-320)

Dodatkowo, insp. Jan Pytka wyjaśnił, że: „KWP posiada własny warsztat rusznikarski, usytuowany w strukturze WZiI (zgodnie z zadaniami tej komórki, określonymi w Regulaminie Komendy oraz opracowanym na jego podstawie szczegółowym zakresie zadań Wydziału). W warsztacie tym zatrudniony jest jeden pracownik cywilny, który dokonuje bieżących napraw broni, uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego. Analiza obciążenia realizacją przypisanych mu obowiązków, a także możliwości technicznych warsztatu nie wykazuje potrzeby wprowadzania istotnych zmian w funkcjonującym systemie obsługowo-naprawczym. W ciągu roku przeciętnie nie więcej, niż kilka egzemplarzy broni pozostających na wyposażeniu jednostek Policji województwa zachodniopomorskiego przekazywanych jest do warsztatu Centralnej Składnicy Uzbrojenia Komendy Stołecznej Policji, bowiem ich samodzielna naprawa przekracza możliwości techniczne KWP w Szczecinie. Średni czas wykonania usługi i zwrotu naprawionej broni nie przekracza kilku miesięcy, jednak może on ulec wydłużeniu z uwagi na konieczność sprowadzenia niezbędnych części zamiennych. Stan ten nie zagraża bieżącym potrzebom garnizonu w zakresie zaopatrzenia w broń palną. Z uwagi na brak odpowiednich danych, Pierwszy Zastępca Komendanta nie jest w stanie zdiagnozować przyczyn i ocenić skali problemów jednostek Policji spoza województwa zachodniopomorskiego, związanych z naprawą i obsługą broni służbowej. Niezależnie jednak od ewentualnych opóźnień, czy utrudnień uważa on, że zacieśnianie współpracy logistycznej pomiędzy komendami wojewódzkimi i szkołami Policji jest ze wszelkich miar pożądane i właściwe.”

(dowód: akta kontroli str. 247-252, 259)

⁴⁸ W formie spisu z natury, według stanu na dzień 15 listopada 2014 r.

⁴⁹ W formie spisu z natury, według stanu na dzień 15 kwietnia 2015 r.

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. We wszystkich, objętych szczegółową kontrolą Wydziałach KWP: WKr, WD-Ś, SzP, WP, WK, WKS, książki kontroli sprzętu uzbrojenia wypełniane były również przez wyznaczonych funkcjonariuszy (a nie przełożonych policjantów). W SzP kontroli dokonywano co miesiąc. W 2014 r. kontroli nie dokonywano: przez 4 kwartały w WKr, w WD-Ś w III kwartale i w WKS w I i III kwartale.

(dowód: akta kontroli str. 275-277, 340)

Powyższe działania były wbrew dyspozycji § 20 ust. 1 pkt 3 i ust. 3 zarządzenia nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r. Przepis ten stanowi, że co najmniej raz na kwartał bezpośredni przełożony policjanta zobowiązany jest do sprawdzenia stanu ilościowego broni palnej i amunicji oraz przestrzegania przepisów związanych z posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem przed utraceniem osobistej broni palnej krótkiej policjantów, przechowywanej w jednostce oraz do odnotowania tego faktu w książce nadzoru nad bronią palną, znajdującej się w miejscu przechowywania broni palnej.

Komendant Wojewódzki Policji wyjaśnił, że: „*książki nadzoru wypełniane były przez kierowników komórek oraz częściowo przez wyznaczonych przez nich podwładnych. Niemniej jednak w każdym przypadku naczelnicy wydziałów, bądź ich zastępcy sprawowali nadzór nad stanem ilościowym broni i amunicji podległych policjantów, a także nad przestrzeganiem przepisów związanych z jej posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem przed utratą, o czym świadczą adnotacje w dokumentacji, dokonywane w: 1) WKr – przez zastępcę naczelnika Wydziału, 2) WD-Ś – przez naczelnika Wydziału, 3) WP – przez naczelnika Wydziału, 4) SzP – przez naczelnika Sztabu, 5) WK – przez naczelnika i zastępcę naczelnika Wydziału, 6) WKS – przez naczelnika Wydziału. Prowadzona dokumentacja zawiera adnotacje i podpisy osób wydających i przyjmujących broń, użytkowników (książka wydania) oraz osób sprawdzających liczebność, stan techniczny, a także przestrzeganie przepisów związanych z jej posiadaniem, przechowywaniem, obsługą i zabezpieczeniem przed utratą (książka nadzoru). Ponadto wgląd do obu książek mają powoływane niezależnie zespoły kontrolne i spisowe, zatem ewentualne nieprawidłowości, bądź braki w uzbrojeniu byłyby łatwe do wykrycia, a osobom poświadczającym nieprawdę zagrażałaby odpowiedzialność karna i dyscyplinarna.*”

(dowód: akta kontroli str. 336-339)

2. Wpisy do książek kontroli sprzętu uzbrojenia, w części dotyczącej opisu czynności wykonywanych w magazynie nie odpowiadały przepisom określonym w § 20 zarządzenia nr 852 Komendanta Głównego Policji z dnia 20 lipca 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 275-277)

Komendant Wojewódzki wyjaśnił, że: „*wpisy w książkach nadzoru, zawierające wyszczególnienie kontrolowanej broni i amunicji, uzupełnione o wykazy funkcjonariuszy oraz sformułowanie świadczące o braku uwag należy odnosić wprost do postanowień § 20 zarządzenia nr 852 KGP z dnia 20 lipca 2011 r. Zapisy te charakteryzuje pewien stopień odformalizowania, jednak mimo tego wystarczająco dokładnie precyzują one charakter i zakres przeprowadzanych sprawdzeń, a także zgodność stwierdzanego stanu faktycznego ze stanem prawnym. Funkcjonujący system nadzoru w wystarczającym stopniu zabezpiecza broń służbową policjantów przed ewentualną utratą, bądź uszkodzeniem na skutek nieprzestrzegania warunków jej eksploatacji.*”

(dowód: akta kontroli str. 336-339)

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Reglamentacja dostępu do broni podmiotów i osób fizycznych.

5.1. Rejestr BRONŃ.

▪ Funkcjonowanie rejestru BRONŃ.

Opis stanu faktycznego

Badania kontrolne rejestru BRONŃ (Aplikacja KSIP⁵⁰ Broń i Ruch Drogowy), administrowanego centralnie przez KGP wskazują na niepełną funkcjonalność aplikacji, skutkującą m.in. brakiem możliwości przekrojowego analizowania danych dotyczących osób posiadających broń, danych na temat broni, przyjętych wniosków, przeprowadzonych postępowań i podjętych decyzji. Ponadto wyniki kontroli wskazują na brak funkcjonalności:

- systemowego uzyskiwania przez Policję (rejestr BRONŃ) informacji o zgonach osób posiadających pozwolenie na broń i podejmowania w związku z taką informacją działań;
- pozyskiwania informacji o dochowaniu przez posiadaczy broni obowiązkowych badań lekarskich i danych o stanie zdrowia;
- przepływu danych pomiędzy Policją a Żandarmerią Wojskową nt. broni posiadanej przez osoby wstępujące do służby wojskowej i żołnierzy zwalnianych ze służby wojskowej;
- policjantów posiadających broń do ochrony osobistej, zwalnianych ze służby w Policji.

(dowód: akta kontroli str. 99-108, 113-118)

Pomimo braku funkcjonalności rejestru BRONŃ, o których mowa powyżej, szczegółowa analiza kartotek 10 losowo wybranych osób posiadających pozwolenia na broń nie wykazała niezgodności z danymi zarejestrowanymi w rejestrze BRONŃ (m.in. w zakresie imienia i nazwiska, numeru PESEL, adresu, imion rodziców, daty i miejsca urodzenia, rodzaju i numeru broni, wydanych decyzji administracyjnych, orzeczeń lekarskich i psychologicznych, legitymacji posiadacza broni).

(dowód: akta kontroli str. 119)

▪ Liczba broni będącej w posiadaniu służb i straży, stowarzyszeń, przedsiębiorców i osób prywatnych.

Na dzień 30 czerwca 2015 r. niżej wymienione podmioty posiadały⁵¹:

- wewnętrzne służby ochrony (5 podmiotów posiadających pozwolenie na broń/świadectwo broni) – 25 szt. broni palnej bojowej, 15 szt. paralizatorów, 1 pistolet sygnałowy;
- przedsiębiorcy koncesjonowani – ochrona osób i mienia (20 podmiotów) – 217 szt. broni palnej bojowej, 77 szt. paralizatorów, 87 szt. pistoletów maszynowych (o kalibrze od 6 do 12 mm), 1 strzelbę powtarzalną (o kalibrze wagiomiarowym 12), 60 szt. karabinków samoczynnych (o kalibrze od 5,45 do 7,62 mm); 2 szt. broni palnej gazowej;
- podmioty prowadzące strzelnice (3 podmioty) – 40 szt. broni palnej bojowej, 4 szt. broni palnej gładkolufowej, 67 szt. broni palnej sportowej (wszystkich kalibrów);
- szkoły, organizacje sportowe i łowieckie, stowarzyszenia, podmioty realizujące ćwiczenia strzeleckie, bądź kształcące w zawodzie pracownika ochrony (15 podmiotów) – 50 szt. broni palnej bojowej, 15

⁵⁰ Krajowy System Informacyjny Policji.

⁵¹ Dane pozyskane na podstawie dokumentacji papierowej, będącej w posiadaniu WPA.

szt. broni palnej gładkolufowej, 911 szt. broni palnej sportowej (wszystkich kalibrów), 23 szt. pistoletów maszynowych, 9 szt. karabinków samoczynnych, 23 szt. broni myśliwskiej, 35 szt. broni sygnałowej;

- podmioty realizujące rekonstrukcje historyczne, filmy bądź przedsięwzięcia artystyczne (1 podmiot) – 79 szt. broni palnej sportowej, 22 szt. broni przystosowanej do amunicji ślepej;
- Państwowa Straż Łowiecka (1 podmiot) – 9 szt. broni palnej bojowej;
- Państwowa Straż Rybacka (1 podmiot) – 10 szt. broni palnej bojowej;
- Straż Leśna (44 podmioty) – 96 szt. broni palnej bojowej, 2 szt. broni palnej gazowej;
- Straż Ochrony Kolei (1 podmiot) – 89 szt. broni palnej bojowej, 10 szt. pistoletów maszynowych (o kalibrze od 6 do 12 mm);
- Straż Parku (2 podmioty) – 7 szt. broni palnej bojowej;
- Inspekcja Transportu Drogowego (1 podmiot) – 20 szt. broni palnej bojowej;
- Straż Miejska (2 podmioty) – 2 szt. broni palnej bojowej, 1 paralizator;
- osoby prywatne: ochrona osobista (973 osoby posiadające pozwolenie w danym celu) – 180 szt. broni palnej bojowej, 674 szt. broni palnej gazowej, 96 szt. broni palnej sygnałowej; ochrona osób i mienia – 0; łowiectwo (7.632 osoby) – 16.105 szt. broni myśliwskiej; sport (323 osoby) – 343 szt. broni palnej bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi (kaliber do 6 mm), 526 szt. broni centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 12 mm, 103 szt. broni palnej gładkolufowej; szkolenie (4 osoby) – 16 szt. broni palnej bocznego zapłonu z lufami gwintowanymi (kaliber do 6 mm), 28 szt. broni centralnego zapłonu z lufami gwintowanymi o kalibrze do 12 mm, 3 szt. broni palnej gładkolufowej; rekonstrukcje historyczne/przedsięwzięcia artystyczne – 0; kolekcjonerstwo (84 osoby) – 5 szt. broni palnej sygnałowej, 364 szt. broni palnej sportowej (wszystkich kalibrów), 9 szt. pistoletów maszynowych; cel pamiątkowy (137 osób) – 2 szt. broni palnej gazowej, 11 szt. broni palnej sygnałowej, 192 szt. broni palnej sportowej (wszystkich kalibrów), 19 szt. pistoletów maszynowych, 113 szt. broni myśliwskiej.

(dowód: akta kontroli str. 104-108, 113-118)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Badania kontrolne rejestru BRONÍ wskazują na brak funkcjonalności, o których mowa w pkt 5.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego, w części dotyczącej funkcjonowania systemu.

(dowód: akta kontroli str. 99-108, 113-118)

W sprawie działań podjętych przez KWP w celu poprawy funkcjonowania rejestru BRONÍ, insp. Jan Pytka wyjaśnił, że: „zmodyfikowana aplikacja KSIP Broń i Ruch Drogowy funkcjonuje od 18 września 2014 r. i nadal jest aktualizowana, a zatem KWP nie podejmowała działań zmierzających do dalszej modyfikacji oraz poprawienia jej funkcjonalności. Na obecnym etapie system ma ograniczone możliwości analityczne (np. nie generuje informacji o terminach utraty ważności badań lekarskich i psychologicznych, wymaganych wobec osób posiadających broń palną do ochrony osobistej) i nie jest powiązany z bazami danych administrowanych przez inne organy i instytucje, np. z bazą PESEL (zgony, migracje), czy też systemami użytkowymi przez Żandarmerię Wojskową. Powyższe kwestie są

znane właściwym merytorycznie biurom KGP. Komendant Główny Policji nie posiada kompetencji do pozyskiwania i przetwarzania informacji na temat innych osób, niż wskazane w art. 27 ust. 2 ustawy o broni i amunicji, natomiast uprawnienie do gromadzenia danych dotyczących żołnierzy posiadających pozwolenie na broń palną przysługuje wyłącznie Komendantowi Głównemu Żandarmerii Wojskowej. W tej sytuacji przed podjęciem prac nad integracją obu rejestrów należałoby rozważyć, czy działanie takie byłoby dopuszczalne na gruncie obecnie obowiązujących przepisów ustawy o broni i amunicji oraz innych aktów prawnych. Przetwarzanie informacji o osobach zobowiązanych do przedstawienia aktualnych orzeczeń lekarskich i psychologicznych bez wsparcia informatycznego jest niewątpliwie pracochłonne, jednak zasadniczo nie przysparza istotnych problemów. Marginalnym, choć stwarzającym pewne utrudnienia zagadnieniem może pozostawać monitorowanie zwalnianych ze służby policjantów, posiadających broń palną do ochrony osobistej (osoby te sprawdza się regularnie w komórce kadrowej). W województwie zachodniopomorskim funkcjonariuszom Policji co do zasady nie wydaje się pozwoleń na tego rodzaju broń.”

(dowód: akta kontroli str. 260-263)

5.2. Wnioski w sprawie wydania pozwolenia na broń bądź świadectwa broni.

▪ Liczba wniosków w sprawie wydania pozwolenia na broń bądź świadectwa broni i sposób ich rozpatrzenia.

Opis stanu
faktycznego

W 2014 r. do KWP wpłynęło 506 wniosków o wydanie pozwolenia na posiadanie broni bądź świadectwa broni, złożonych przez służby, strażę, stowarzyszenia, przedsiębiorców i osoby prywatne. W wyniku ich rozpoznania wydano łącznie 455 pozwoleń na posiadanie broni, w 15 sprawach odmówiono wydania pozwolenia, 9 spraw pozostawiono bez rozpatrzenia, w 27 przypadkach zmieniono decyzje administracyjne w trybie art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁵².

W I połowie 2015 r. do KWP wpłynęły 283 wnioski o wydanie pozwolenia na posiadanie broni bądź świadectwa broni, złożone przez służby, strażę, stowarzyszenia, przedsiębiorców i osoby prywatne. W wyniku ich rozpoznania wydano łącznie 259 pozwoleń na posiadanie broni, w 10 sprawach odmówiono wydania pozwolenia, 1 sprawę pozostawiono bez rozpatrzenia, w 13 przypadkach zmieniono decyzje administracyjne w trybie art. 155 Kpa.

(dowód: akta kontroli str. 109-110)

▪ Sposób uzasadnienia decyzji odmownych.

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację 10 losowo wybranych spraw, w których odmówiono wydania pozwolenia na broń. W uzasadnieniach badanych decyzji administracyjnych podano, że przyczynami odmowy udzielenia wydania pozwolenia na broń były: stwierdzona zatarta karalność wnioskodawcy (1 przypadek⁵³), brak wykazania okoliczności niezbędnych do ochrony osobistej (4 przypadki⁵⁴), zagrożenie dla siebie, porządku i bezpieczeństwa publicznego⁵⁵ (1 przypadek⁵⁶),

⁵² Dz. U. z 2013 r., poz. 267 ze zm., dalej: Kpa.

⁵³ Od decyzji KWP (organ I instancji) wnioskodawca złożył odwołanie; KGP (organ II instancji) uchylił decyzję organu I instancji w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia z uwagi na przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów; KWP decyzją udzielił pozwolenia na broń.

⁵⁴ W 2 sprawach wnioskodawcy nie złożyli odwołań od wydanych decyzji administracyjnych; w 1 przypadku organ II instancji uchylił decyzję organu I instancji w całości i orzekł wydanie pozwolenia na broń; w 1 przypadku organ II instancji utrzymał w mocy decyzję organu I instancji.

⁵⁵ Młody wnioskodawca mający kontakt z narkotykami.

⁵⁶ Wnioskodawca nie złożył odwołania od wydanej decyzji administracyjnej.

stwierdzona karalność wnioskodawcy (3 przypadki⁵⁷), brak wykazania aktywnego kolekcjonowania broni (1 przypadek⁵⁸). W powyższych sprawach ubiegający się o udzielenie pozwolenia na broń nie składali skarg do sądów administracyjnych na decyzje organów Policji.

(dowód: akta kontroli str. 120-121)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.3. Cofnięcia pozwoleń na broń.

▪ Liczba przypadków i powodów cofania pozwolenia na broń.

Opis stanu
faktycznego

W 2014 r. w KWP wydano 265 decyzji administracyjnych o cofnięciu pozwolenia na broń. Przesłankami cofnięcia pozwoleń na broń były: ustanie okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie pozwolenia (34 przypadki), skazanie osoby posiadającej broń (26 przypadków), utrata zdolności psychofizycznych (1 przypadek), naruszenie zasad przechowywania broni (7 przypadków), nieprzedstawienie badań (148 przypadków), wygaśnięcie pozwolenia/rezygnacja osoby posiadającej broń (49 przypadków).

W I połowie 2015 r. w KWP wydano 169 decyzji administracyjnych o cofnięciu pozwolenia na broń. Przesłankami cofnięcia pozwoleń na broń były: ustanie okoliczności faktycznych uzasadniających wydanie pozwolenia (23 przypadki), skazanie osoby posiadającej broń (12 przypadków), utrata zdolności psychofizycznych (1 przypadek), naruszenie zasad przechowywania broni (3 przypadki), nieprzedstawienie badań (95 przypadków), wygaśnięcie pozwolenia/rezygnacja osoby posiadającej broń (35 przypadków).

(dowód: akta kontroli str. 111-112)

▪ Działania Policji zainicjowane naruszeniem prawa.

Badaniem kontrolnym objęto dokumentację 10 losowo wybranych spraw, w których cofnięto pozwolenia na broń. W uzasadnieniach badanych decyzji administracyjnych podano, że przyczynami cofnięcia pozwolenia na broń były: stwierdzona karalność wnioskodawcy (4 przypadki⁵⁹), negatywne orzeczenie lekarskie i psychologiczne (alkoholik), założona Niebieska Karta (1 przypadek⁶⁰), niewłaściwe przechowywanie broni oraz jej utrata w wyniku kradzieży z włamaniem (1 przypadek⁶¹), wykreślenie z listy członków Polskiego Związku Łowiectwa (2 przypadki⁶²), niewłaściwe przechowywanie broni (1 przypadek⁶³), noszenie broni znajdując się w stanie po użyciu alkoholu (1 przypadek⁶⁴). W powyższych sprawach ubiegający się o udzielenie pozwolenia na broń nie składali skarg do sądów administracyjnych na decyzje organów Policji. W wyniku cofnięcia pozwoleń, sposób zabezpieczenia broni polegał na: jej zabezpieczeniu przez Policję, sprzedaży, darowiźnie, oddaniu broni w komis, dobrowolnym oddaniu broni do depozytu Policji.

(dowód: akta kontroli str. 122-123)

⁵⁷ Wnioskodawcy nie złożyli odwołań od wydanych decyzji administracyjnych.

⁵⁸ W wyniku wniesionego odwołania, organ II instancji uchylił w całości decyzję organu I instancji i orzekł o zmianie decyzji (udzielił pozwolenia na kolejne 10 egzemplarzy broni kolekcjonerskiej, łącznie na 30 egzemplarzy).

⁵⁹ W 3 sprawach nie złożono odwołań od wydanych decyzji administracyjnych; w 1 przypadku w wyniku wniesionego odwołania, organ II instancji utrzymał w mocy decyzję organu I instancji.

⁶⁰ Nie wniesiono odwołań od decyzji.

⁶¹ Nie wniesiono odwołań od decyzji.

⁶² Nie wniesiono odwołań od decyzji.

⁶³ Nie wniesiono odwołań od decyzji.

⁶⁴ Nie wniesiono odwołań od decyzji.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.4. Pozyskiwanie przez Policję informacji dotyczących osób posiadających broń.

- Informacje Żandarmerii Wojskowej (ŻW) do Komendanta Wojewódzkiego Policji o zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierzy zawodowych posiadających broń palną.

Opis stanu
faktycznego

W okresie objętym kontrolą, ŻW informowała KWP o zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierzy zawodowych posiadających broń palną:

- w 2014 r. – przekazano 10 kompletów akt,
- w 2015 r. (do 30 czerwca) – przekazano 5 kompletów akt.

Policja nie pozyskiwała z innych źródeł informacji o zwolnieniu ze służby wojskowej żołnierzy zawodowych posiadających broń palną, ani nie podejmowała działań w tym zakresie.

(dowód: akta kontroli str. 124)

- Informacje Polskiego Związku Strzelectwa Sportowego (PZSS) i Polskiego Związku Łowiectwa (PZŁ) do Komendanta Wojewódzkiego Policji o wykluczeniu z ich szeregów członków uprawiających łowiectwo bądź strzelectwo z użyciem własnej broni.

W okresie objętym kontrolą, PZSS przesłał do KWP dwukrotnie (w dniach 4 września 2014 r. i 5 czerwca 2015 r.) wykaz osób uprawiających sport strzelecki i posiadających ważne licencje zawodnicze wydane przez PZSS z datą ważności do dnia 31 grudnia 2014 r.

W wyniku powyższych informacji WPA podjął działania weryfikacyjne wobec osób posiadających pozwolenie na broń palną do celów sportowych, a niewidniejących w wykazie osób uprawiających sport strzelecki i posiadających ważne licencje zawodnicze wydane przez PZSS. W konsekwencji w 2014 r. cofnięto pozwolenie na ten rodzaj broni 11 osobom, a w 2015 r. – 8 osobom.

W okresie objętym kontrolą, PZŁ przysyłał cyklicznie do KWP informacje o skreśleniach, rezygnacjach i zgonach swoich członków:

- w 2014 r. – 10 informacji o zgonach łącznie 66 osób, 9 informacji o rezygnacji 40 osób, 37 informacji o skreśleniu z listy członków 37 osób;
- w 2015 r. – 6 informacji o zgonach łącznie 53 osób, 5 informacji o rezygnacji 30 osób, 1 informację o zmianie właściwości miejscowej Zarządu Okręgowego PZŁ obejmującą 8 osób.

W wyniku otrzymanych informacji WPA cofnął pozwolenia (po otrzymaniu ww. informacji lub uprzednio po pozyskaniu wiadomości z innych źródeł) osobom wykazanym w zawiadomieniach PZŁ.

(dowód: akta kontroli str. 125)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Opis stanu
faktycznego

5.5. Organizacja magazynów depozytowych broni.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2015 r. stan depozytów w magazynie depozytowym KWP⁶⁵ wynosił 552 jednostki broni, z tego 23 depozyty broni zabezpieczonej prewencyjnie oraz 529 depozytów broni zdeponowanej przez podmioty i osoby prywatne (w tym 268 depozytów w związku z cofnięciem pozwoleń na broń i 261 depozytów utworzonych w związku ze zgonem posiadacza broni).

(dowód: akta kontroli str. 126)

W okresie od 1 stycznia 2014 r. do 30 czerwca 2015 r. do depozytu przyjęto łącznie 394 jednostki broni palnej, z tego:

- w 2014 r. – 243 depozyty broni: 119 z powodu zgonu posiadacza, 87 w związku z cofnięciem pozwolenia na broń i 37 – prewencyjnie;
- w I połowie 2015 r. – 151 depozytów broni: 81 z powodu zgonu posiadacza, 64 w związku z cofnięciem pozwolenia na broń i 6 – prewencyjnie.

(dowód: akta kontroli str. 127)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zakresie reglamentacji dostępu do broni podmiotów i osób fizycznych.

6. Kontrola Policji w zakresie warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne.

Opis stanu
faktycznego

W dniu 16 listopada 2007 r. Naczelnik WPA KWP zatwierdził „algorytm postępowania” w zakresie:

1. Odbioru magazynu broni na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 kwietnia 2000 r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji⁶⁶ – wzór nr I;
2. Kontroli wykonywania obowiązków wynikających z ustawy o broni i amunicji oraz przestrzegania przepisów ww. rozporządzenia z dnia 3 kwietnia 2000 r. – wzór nr II;
3. Odbioru magazynu broni na podstawie rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków przydziału, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej bojowej i amunicji przez straże gminne (miejskie)⁶⁷ – wzór nr III;
4. Kontroli w zakresie przestrzegania przepisów ww. rozporządzenia z dnia 20 sierpnia 2004 r. – wzór nr IV. W „algorytmie postępowania” wskazano przepisy stanowiące podstawę do przeprowadzania kontroli oraz zasady ich wykonywania. Załączone formularze stanowiły wzory protokołów odbiorów i kontroli (I-IV).

(dowód: akta kontroli str. 128-150)

Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie wydanymi w dniu 27 sierpnia 2014 r. decyzjami:

- nr 208/2014 – upoważnił 12 funkcjonariuszy WPA do uczestniczenia podczas odstrzeliwania naboju z broni przeznaczonej do sprzedaży, przeprowadzanego przez przedsiębiorców sprzedających broń na podstawie udzielonej koncesji na terenie województwa zachodniopomorskiego⁶⁸;
- nr 209/2014 – upoważnił 6 policjantów WPA do przeprowadzania kontroli przedsiębiorców wykonujących działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania broni w ramach usług rusznikarskich i obrotu materiałami

⁶⁵ Zlokalizowanym w WPA.

⁶⁶ Dz. U. Nr 27, poz. 343, uchylone z dniem 1.10.2014 r.

⁶⁷ Dz. U. Nr 194, poz. 1999, uchylone z dniem 6.06.2014 r.

⁶⁸ Wcześniejsza decyzja w tym zakresie – nr 33/2014 z dnia 18 lutego 2014 r.

wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym, a także ich przechowywania i ewidencjonowania⁶⁹;

- nr 210/2014 – powołał zespół kontrolny (16 funkcjonariuszy WPA) do przeprowadzania kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy o broni i amunicji przez osoby oraz podmioty wymienione w art. 29 ust. 1 tej ustawy⁷⁰;
- nr 211/2014 – upoważnił 8 funkcjonariuszy WPA do przeprowadzania protokolarnego odbioru magazynów broni i pomieszczeń do przechowywania broni i amunicji⁷¹.

(dowód: akta kontroli str. 151-158)

Decyzją nr 81/2015 z dnia 25 marca 2015 r. Komendant powołał zespół kontrolny (6 funkcjonariuszy WPA) do przeprowadzania kontroli Państwowej Straży Rybackiej w zakresie zasad i warunków posiadania, przechowywania i ewidencjonowania broni palnej, sygnałowej, amunicji oraz środków przymusu bezpośredniego.

(dowód: akta kontroli str. 159-160)

Przy piśmie z dnia 5 czerwca 2009 r. skierowanym do komendantów miejskich/powiatowych Policji województwa zachodniopomorskiego, Komendant Wojewódzkiej Policji w Szczecinie przesłał m.in. wzór „protokołu z przeprowadzonej kontroli warunków przechowywania broni” przez osoby fizyczne. Pismem z dnia 20 maja 2014 r. poinformowano komendantów o aktualizacji ww. druku (zaktualizowana wersja protokołu stanowiła załącznik do pisma). W związku ze zmianami przepisów prawnych, w dniu 9 października 2014 r. przekazano komendantom 3 nowe wzory (w podziale na cel i datę wydanego pozwolenia) protokołu kontroli przechowywania broni i amunicji. W dniu 20 maja 2015 r. Zastępca Naczelnika WPA zatwierdził 3 zaktualizowane wzory protokołów spisywanych po kontroli warunków przechowywania broni.

(dowód: akta kontroli str. 173-200)

Skala kontroli warunków przechowywania broni w badanym okresie (2014 r. i I połowa 2015) wyniosła:

- 200% w przypadku służb (10 kontroli na 5 podmiotów posiadających broń), w tym 160% w roku 2014 (8 kontroli na 5 podmiotów);
- 44% w przypadku straży (22 kontrole na 50 podmiotów), w tym 22% w roku 2014 (11 kontroli na 50 podmiotów);
- 100% w przypadku stowarzyszeń (2 kontrole na 2 podmioty), w tym 100% w roku 2014;
- 301,28% w przypadku przedsiębiorców (235 kontroli na 78 podmiotów), w tym 209,09% w roku 2014 (161 kontroli na 77 podmiotów);
- 13,16% w przypadku osób prywatnych (1.191 kontroli na 9.054 osoby), w tym 7,89% w roku 2014 (715 kontroli na 9.059 osób).

(dowód: akta kontroli str. 162-167, 169-172)

Na podstawie wyników badania losowo wybranej próby kontrolnej 10 protokołów⁷² przeprowadzonych kontroli Policji w zakresie warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne, stwierdzono m.in., że funkcjonariusze przeprowadzający kontrole posiadali upoważnienia do kontroli, sporządzali protokół

⁶⁹ Wcześniejsza decyzja w tym zakresie – nr 34/2014 z dnia 18 lutego 2014 r.

⁷⁰ Wcześniejsza decyzja w tym zakresie – nr 35/2014 z dnia 18 lutego 2014 r.

⁷¹ Wcześniejsza decyzja w tym zakresie – nr 37/2014 z dnia 18 lutego 2014 r.

⁷² Po 2 protokoły dotyczące innego rodzaju podmiotu, tj. służb, straży, stowarzyszeń, przedsiębiorców i osób fizycznych.

kontroli i zachowywali zasadę kontrydiktoryjności postępowania poprzez zapoznanie kontrolowanego z treścią protokołu kontroli⁷³.

(dowód: akta kontroli str. 161)

Stwierdzone w toku kontroli Policji nieprawidłowości w zakresie warunków przechowywania broni przez podmioty i osoby fizyczne dotyczyły głównie: niezgodnego ze wzorem prowadzenia ksiąg wydania-przyjęcia broni, braku nadzoru nad wydawaniem broni, braku protokolarnego odbioru magazynu broni (ustalenia dotyczące służb); nieprawidłowego prowadzenia ksiąg wydania-przyjęcia broni i ksiąg stanu uzbrojenia, niezgodnego z zasadami przechowywania broni i amunicji, niezabezpieczenia pomieszczenia do przechowywania broni i amunicji (przedsiębiorcy); naruszenia zasad przechowywania broni, braku utworzenia magazynu broni, braku aktualizacji decyzji i świadectw broni, niewyposażenia magazynu broni w instalację alarmową, niedostosowania magazynu broni do wymagań technicznych, nieprawidłowego prowadzenia ksiąg wydania-przyjęcia broni (straże); naruszenia zasad i warunków przechowywania broni i amunicji – braku atestów i certyfikatów (osoby prywatne). W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości kontrolujący formułowali wnioski, które były w wyznaczonych terminach realizowane przez ww. podmioty i osoby prywatne.

(dowód: akta kontroli str. 162-167, 169-172)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Skala kontroli warunków przechowywania broni w badanym okresie wyniosła jedynie 13,16 % w przypadku osób prywatnych (1.191 kontroli na 9.054 osoby posiadające broń), w tym tylko 7,89 % w roku 2014.

(dowód: akta kontroli str. 162, 169)

Inspektor Jan Pytka wyjaśnił, że: „przepisy ustawy o broni i amunicji oraz rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 sierpnia 2014r. w sprawie przechowywania, noszenia oraz ewidencjonowania broni i amunicji, nie wskazują częstotliwości ich przeprowadzania. Skala kontroli w tym obszarze jest adekwatna do potencjalnego ryzyka utraty broni, spowodowanego niewłaściwymi warunkami ich przechowywania, a także możliwości organizacyjno-technicznych WPA. Liczba posiadaczy broni w województwie zachodniopomorskim przekroczyła 9.000, podczas gdy problematyka pozwoleń na broń należy do zakresu obowiązków 5 policjantów i 4 pracowników (przy czym czynności kontrolne wykonują wyłącznie policjanci). Oznacza to, że na każdego z nich przypada średnio ok. 1.800 posiadaczy broni. Zważywszy na powierzchnię województwa i usytuowanie Szczecina – przeprowadzanie kontroli bez wsparcia jednostek Policji szczebla miejskiego i powiatowego (niektóre czynności materialno-techniczne), nie byłoby w praktyce możliwe. Kontrole w tym zakresie są obligatoryjnie przeprowadzane w szczególności wtedy, gdy: 1) dana osoba po raz pierwszy rejestruje jednostkę broni, albo uzyskuje pozwolenie na dodatkowe jednostki broni; 2) do WPA wpłyną informacje uzasadniające zbadanie przesłanek do cofnięcia pozwolenia na broń; 3) posiadacz broni zmienia miejsce zamieszkania; 4) Żandarmeria Wojskowa przekazuje akta broni zwalnianego ze służby żołnierza.”

(dowód: akta kontroli str. 260-261, 263-264)

2. Kontrolę warunków przechowywania broni przez osoby prywatne, dokonywane były przez dzielnicowych, co było niezgodne z art. 27 ustawy o broni i maunicji.

Insp. Jan Pytka wyjaśnił, że: „zgodnie z art. 9 i art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji, organem właściwym w sprawach pozwoleń na broń (poza nielicznymi

⁷³ Na tę okoliczność kontrolowany składał swój podpis pod protokołem kontroli.

wyjątkami) pozostaje komendant wojewódzki Policji, który jest uprawniony do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy. Zgodnie z Regulaminem KWP oraz odrębnie udzielonymi upoważnieniami – kontrole warunków przechowywania broni realizuje WPA, który inicjuje i prowadzi ustalone w tym zakresie procedury. Czynności materialno-techniczne, polegające na osobistym sprawdzeniu warunków przechowywania broni i sporządzeniu na tę okoliczność stosownego protokołu zlecane są funkcjonariuszom komend powiatowych i miejskich Policji województwa zachodniopomorskiego (z reguły dzielnicowym), natomiast pozostałe elementy procedury (gromadzenie i analiza dokumentów, ocena zgodności stanu faktycznego z przepisami obowiązującego prawa, wnioski dotyczące ewentualnych dalszych czynności w danej sprawie) realizowane są przez funkcjonariuszy i pracowników WPA pod nadzorem naczelnika Wydziału. Należy podkreślić, że Policja jest instytucją hierarchiczną, a Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie pozostaje w myśl art. 6f ustawy o Policji przełożonym policjantów na terenie swojego działania. Rozwiązanie polegające na angażowaniu dzielnicowych z komend powiatowych i miejskich Policji w proces kontroli warunków przechowywania broni stosuje się wyłącznie w odniesieniu do osób fizycznych (nie dotyczy innych podmiotów). Jest ono w pełni racjonalne z uwagi na dużą liczbę posiadaczy broni i miejsc jej przechowywania, powierzchnię województwa, a także możliwości organizacyjno-techniczne i usytuowanie KWP w zachodniej części regionu (ponad 200 km od najdalej położonych powiatów). W takich warunkach efektywne prowadzenie kontroli wyłącznie w oparciu o zasoby WPA łączyłoby się z koniecznością zaangażowania dodatkowych 10-15 policjantów, jak również ponoszenia kosztów delegacji służbowych, bądź utworzenia sieci oddziałów zamiejscowych. Za dotychczas stosowaną praktyką przemawia również przekazywanie komendantom powiatowym i miejskim Policji oraz bezpośrednio dzielnicowym dodatkowej wiedzy o potencjalnych zagrożeniach na obszarze ich odpowiedzialności służbowej, wynikających z przechowywania broni przez osoby fizyczne. Dzielnicowi oraz komendanci powiatowi i miejscy Policji partycypują w postępowaniach poprzedzających wydanie, bądź odmowę wydania pozwoleń na broń, przeprowadzając wywiady środowiskowe i opiniując składane wnioski.”

(dowód: akta kontroli str. 247-252, 254-255)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

IV. Wnioski.

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, wnosi o podjęcie przez Pana Komendanta, działań zapewniających:

1. Terminowe i adekwatne do potrzeb Komendy sporządzanie norm należności uzbrojenia i sprzętu techniczno-bojowego, wyposażenia pojazdów mechanicznych w sprzęt oraz amunicji.
2. Terminowe prowadzenie kontroli sprzętu uzbrojenia oraz rzetelne dokumentowanie czynności.
3. Zintensyfikowanie współpracy w celu poprawy funkcjonalności rejestru BRON.
4. Rozważenie zwiększenia stanu etatowego WPA celem zwiększenia ilości kontroli przechowywania broni.
5. Coroczne przeprowadzanie atestacji mobilnej strzelnicy kontenerowej.

V. Pozostałe informacje i pouczenia.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach: jeden dla Pana Komendanta, drugi – do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, dnia sierpnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

Kontroler
Jarosław Pułka
Specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

.....
podpis